

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
KATEDRA STRUKTURÁLNÍ POLITIKY EU A ROZVOJE VENKOVA

STUDIJNÍ PROGRAM: N6208 EKONOMIKA A MANAGEMENT
STUDIJNÍ OBOR: ÚČETNICTVÍ A FINANČNÍ ŘÍZENÍ PODNIKU - F

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**VYUŽÍVÁNÍ FONDŮ EU K ROZVOJI
TURISTIKY V ČR A VE FRANCII**

Autorka: Bc. Lucie Králová
Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Magdalena Hrabánková,
CSc.

2010
©

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Využívání fondů EU k rozvoji turistiky v ČR a ve Francii vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů uvedených v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákon č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 28. dubna 2010

.....

podpis

Poděkování

Děkuji vedoucí mé diplomové práce paní prof. Ing. Magdaleně Hrabánkové, CSc. za odbornou pomoc a cenné rady při psaní této diplomové práce.

Dále bych také chtěla poděkovat místní akční skupině Posázaví, Odboru Řídící orgán Programu rozvoje venkova Ministerstva zemědělství České republiky a Oddělení pro evropské a mezinárodní vztahy regionu Dolní Normandie, kteří se mnou ochotně spolupracovali, za poskytnuté informace.

OBSAH

1. Úvod	1
2. Základní principy financování z Evropské unie	2
2.1. Regionální politika EU	2
2.1.1. Definice regionální politiky.....	2
2.1.2. Politika soudržnosti pro období 2007 – 2013.....	2
2.1.2.1. <i>Cíl Konvergence</i>	3
2.1.2.2. <i>Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost</i>	4
2.1.2.3. <i>Cíl Evropská územní spolupráce</i>	5
2.2. Čerpání finančních prostředků Evropské unie v ČR.....	7
2.2.1. Institucionální zabezpečení evropských fondů v ČR	8
2.3. Čerpání finančních prostředků Evropské unie ve Francii	8
2.4. Možnosti podpory turistiky z fondů EU v období 2007 – 2013.....	10
2.4.1. Evropský fond pro regionální rozvoj.....	11
2.4.2. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	12
2.5. Koncepce státních politik cestovního ruchu v ČR a ve Francii 2007-2013	14
2.5.1. Regionální operační programy	14
2.5.2. Program rozvoje venkova.....	14
2.5.3. Programy přeshraniční spolupráce	16
2.5.4. Specifika ČR – Integrovaný operační program.....	19
2.5.4.1. <i>Národní podpora cestovního ruchu</i>	19
2.5.5. Specifika Francie – Operační programy meziregionální spolupráce	22
2.6. Shrnutí	23
3. Metodika	24
4. NUTS II Střední Čechy	26
4.1. Strukturovaná SWOT analýza cestovního ruchu ve Středočeském kraji.....	29
4.1.1. Silné a slabé stránky – návštěvnická atraktivita regionu.....	29
4.1.2. Silné a slabé stránky – dopravní a technická infrastruktura.....	29
4.1.3. Silné a slabé stránky – služby a organizace cestovního ruchu	30
4.1.4. Silné a slabé stránky – základní charakteristiky regionu	30
4.1.5. Příležitosti a ohrožení	31
4.2. Podpora cestovního ruchu z Evropské unie	31
4.2.1. Regionální operační program NUTS II Střední Čechy	32
4.2.2. Program rozvoje venkova.....	35
4.2.2.1. <i>Místní akční skupiny</i>	35
4.2.2.2. <i>Posázaví o.p.s.</i>	38
4.3. Projekt „Stavební úpravy a přístavba části farmy Heroutice“	43
4.3.1. Obecné informace.....	43
4.3.2. Zdůvodnění projektu	43
4.3.3. Realizace projektu – harmonogram a rozpočet	45
4.3.4. Technické řešení projektu	48
4.3.5. Výsledky projektu	49
5. NUTS II Dolní Normandie	50
5.1. Strukturovaná SWOT analýza cestovního ruchu v Dolní Normandii.....	53

5.1.1. Silné a slabé stránky – návštěvnická atraktivita regionu.....	53
5.1.2. Silné a slabé stránky – dopravní a technická infrastruktura.....	54
5.1.3. Silné a slabé stránky – základní charakteristiky regionu	54
5.1.4. Silné a slabé stránky – potenciál rozvoje cykloturistiky	54
5.1.5. Příležitosti a ohrožení	55
5.2. Podpora cestovního ruchu z Evropské Unie.....	56
5.2.1. Regionální operační program Dolní Normandie	56
5.2.2. Program rozvoje venkova.....	57
5.2.3. OP Přeshraniční spolupráce INTERREG IV A Francie (Manche) – Anglie	59
5.3. Projekt „CYCLE – CYcling Channel Landscapes Easily“	62
5.3.1. Obecné informace.....	62
5.3.2. Zdůvodnění projektu	63
5.3.3. Realizace projektu – harmonogram a rozpočet	65
5.3.4. Technické řešení projektu	69
5.3.5. Výsledky projektu	70
6. Shrnutí.....	72
7. Závěr.....	74
SUMMARY.....	76
Použitá literatura.....	77

1. Úvod

Hlavním cílem této diplomové práce je analyzovat využívání a čerpání fondů Evropské unie k rozvoji turistiky v rámci České republiky a Francie a zjistit jaké finanční prostředky na podporu cestovního ruchu plynou a zda jsou alokovány efektivně. Dalším cílem této práce je provedení komparace mezi zmíněnými zeměmi, jaké mají podmínky pro využívání těchto prostředků a možnosti pro rozvoj potenciálu cestovního ruchu jako významného odvětví národního hospodářství, neboť turismus má dopad na další odvětví, jako je například stavebnictví, obchod či doprava, která se na něj napojují.

Porovnání bude provedeno prostřednictvím dvou geografických oblastí obou států, které jsou si z hlediska pohledu Evropské unie podobné a mají srovnatelné podmínky. V České republice se jedná o oblast Středočeského kraje a v rámci Francie se jedná o region Dolní Normandie.

Středočeský kraj i region Dolní Normandie vlastní velký potenciál v oblasti cestovního ruchu, který však není zdaleka využit. Jedním z dalších cílů této práce je proto zhodnocení silných a slabých stránek regionů z hlediska turistiky, naznačení možných ohrožení a zejména pak příležitostí v podobě využití spolufinancování konkrétních projektů cestovního ruchu z unijních fondů k celkovému rozvoji regionu.

Diplomová práce bude rozdělena do tří hlavních částí. První z nich se bude věnovat regionální politice Evropské unie a obecně možnostem čerpání finančních prostředků z evropských fondů k rozvoji turistiky v České republice a ve Francii. Druhá a třetí oblast se zaměří na analýzu regionů Střední Čechy a Dolní Normandie z hlediska cestovního ruchu a na detailnější rozpracování programů podporujících turismus spojené s názornou ukázkou konkrétních projektů.

2. Základní principy financování z Evropské unie

2.1. Regionální politika EU

Začátkem této diplomové práce je třeba objasnit fungování financování projektů z fondů Evropské unie, tudíž je velice důležité přiblížit základní principy tzv. regionální politiky, nebo-li politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

2.1.1. Definice regionální politiky

Regionální politika Evropské unie je někdy také nazývána politikou hospodářské a sociální soudržnosti. Evropská unie prostřednictvím této politiky praktikuje tzv. princip solidarity, kdy přesouvá prostředky z bohatších regionů do chudších, neboť mezi jednotlivými regiony Evropské unie existují výrazné rozdíly zejména v příjmech a příležitostech. Cílem je tedy modernizace zaostávajících regionů a zvýšení kvality života obyvatel na území celé Evropské unie.

Regionální politika má za úkol hájit nejen princip solidarity, ale také princip soudržnosti, který vychází z předpokladu, že pokud se sníží rozdíly úrovně mezi jednotlivými regiony EU, bude to znamenat přínos pro všechny.

Jedním z hlavních cílů regionální politiky je tedy podpora růstu a konkurenceschopnosti jednotlivých regionů v rámci vzájemné spolupráce, kdy dochází k výměně osvědčených postupů a nápadů. Mezi další cíle patří také např. podpora vědy a výzkumu, ekologie a ochrana životního prostředí, sociální zabezpečení a vysoká úroveň zaměstnanosti, podpora udržitelného rozvoje ekonomických činností atd. [1]

2.1.2. Politika soudržnosti pro období 2007 – 2013

Pro období mezi roky 2007 až 2013 došlo k reorganizaci a k restrukturalizaci výdajů na regionální politiku, výdaje budou představovat 36% celkového rozpočtu Evropské unie. Během těchto sedmi let by měly tyto výdaje z evropských fondů dosáhnout výše až 350 miliard EUR. Aby bylo takové čerpání fondů úspěšné, musí členské státy navíc přidat určité finanční prostředky, neboť Evropská unie financuje maximálně 85% výdajů vynaložených na aktivity v rámci regionální politiky.

Jako prioritu pro toto období si Evropská unie zvolila členské státy ve střední a východní Evropě a regiony ostatních členských států, které vykazují specifické potřeby. Z tohoto důvodu tedy poputuje zhruba 51% všech výdajů na regionální rozvoj do dvanácti zemí, které se k EU připojili od roku 2004.

Evropská unie se v tomto období orientuje na 3 hlavní cíle, které jsou součástí politiky soudržnosti: konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a posledním cílem je evropská územní spolupráce.

2.1.2.1. Cíl Konvergence

Cíl Konvergence je nástupcem současného Cíle 1 regionální politiky EU. Jeho cílem je podporovat hospodářskou konvergenci méně rozvinutých regionů s HDP na obyvatele nižším než 75% průměru Evropské unie. Dohromady zahrnuje 251,3 miliardy EUR, nebo-li více jak 80% přidělených prostředků ze strukturálních fondů pro období 2007 – 2013. Cíl Konvergence je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), z Evropského sociálního fondu (ESF) a Fondu soudržnosti. Regiony, které během tohoto období překročí danou hranici HDP na obyvatele ze statistických důvodů (např. růst obyvatelstva), obdrží pouze přechodné finanční prostředky. [2]

Prioritami cíle Konvergence jsou:

- adaptace zaměstnanců / firem,
- prevence nezaměstnanosti,
- začleňování a boj proti diskriminaci,
- podpora partnerství a vytváření sítí pro zaměstnanost a sociální začlenění,
- investice do lidského kapitálu,
- budování administrativních a institucionálních kapacit,
- rozvoj nadnárodních a mezi-regionálních inovačních operací pro podporu zaměstnanosti a sociální začlenění (rovný přístup),
- rozšíření a zlepšení základní infrastruktury,
- ochrana životního prostředí.

Tyto akce budou prováděny v rámci operačních programů strukturálních fondů ERDF, ESF a Fondem soudržnosti. Míry intervence financování jsou omezeny takto:

- 75% výdajů financovaných z fondů ERDF či ESF; tento strop může dosáhnout 80%, pokud se způsobilý region nachází v členském státě, na který se vztahuje Fond soudržnosti – to může dokonce dosáhnout 85% a to v případě nejvzdálenějších regionů;
- 85% výdajů financovaných z Fondu soudržnosti;
- 50% veřejně financovaných výdajů v nejvzdálenějších regionech (nové dodatečné příspěvky z ERDF na náhradu dodatečných nákladů).

V České republice mohou z finančních zdrojů v cíli Konvergence čerpat veškeré regiony – regiony Jihovýchod, Jihozápad, Moravskoslezsko, Severovýchod, Severozápad, Střední Čechy a Střední Morava.

Ve Francii kritériu cíle Konvergence vyhovují pouze zámořské departmenty Guadeloupe, Martinik, Guyana a Reunion. [2]

2.1.2.2. Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost zahrnuje bývalý Cíl 2 a Cíl 3. Jeho rozpočet se pohybuje okolo 55 miliard EUR a je financován z fondů ERDF a ESF. Způsobilé regiony jsou regiony z členských států Evropské unie, na něž se nevztahuje Cíl Konvergence, bez jakékoli závislosti na geografických zónách, kterých používal bývalý Cíl 2. V současnosti mají přístup k programu v celém regionu. [2]

Česká republika dostala rozpočet zhruba 419,3 milionů EUR na dva operační programy Praha Adaptabilita a Praha Konkurenceschopnost. [1]

Francie má přístup k 9,1 miliardám EUR. Korsika a francouzské severní příhraniční okresy Douai, Avesnes a Valenciennes patří mezi regiony „phasing-in“, tzn. mezi regiony, které mají prospěch z postupného provádění dané pomoci a které získávají zvláštní finanční podporu vzhledem k jejich bývalému statutu regionů čerpajících z Cíle 1.

Prioritami předloženými pro tyto oblasti jsou:

- ekonomické a sociální změny,
- inovace,

- podnikání,
- ochrana životního prostředí,
- dostupnost, přizpůsobivost a rozvoj trhů práce.

Veškeré projekty v rámci tohoto cíle budou mít nárok na podporu finančních prostředků až do výše 50% způsobilých výdajů. [2]

2.1.2.3. Cíl Evropská územní spolupráce

Cíl Evropská územní spolupráce je třetím cílem regionální politiky pro období 2007 – 2013, který přebírá iniciativu programu INTERREG a který je financován z fondu ERDF. Jeho cílem je podporovat harmonický a udržitelný rozvoj území díky třem typům spolupráce:

- přeshraniční spolupráce – podporuje projekty spolupráce mezi regiony, které sdílejí hranici,
- nadnárodní spolupráce – cílem je zejména výměna zkušeností v oblastech inovací, dopravní dostupnosti, životního prostředí a zvyšování atraktivity měst a regionů ,
- mezi-regionální spolupráce – cílem je výměna zkušeností a zajištění společného rozvoje nástrojů a přístupů, které pak povedou ke zlepšení účinnosti politiky regionálního rozvoje. [2]

Tento cíl se týká zejména těchto oblastí:

- rozvoj měst, venkova a pobřeží,
- rozvoj ekonomických vztahů,
- vytváření sítí malých a středních podniků (MSP),
- výzkum a vývoj,
- podpora rozvoje informační společnosti,
- životní prostředí,
- předcházení rizikům,
- integrované hospodaření s vodou – řízení vodních zdrojů.

Každá oblast spolupráce bude mít operační program, který bude specifikovat způsobilé regiony, priority a možnosti zásahu. Hlavní změna se týká zavedení nového instrumentu k usnadnění realizace projektu spolupráce mezi komunitami, kterým je Evropské sdružení pro územní spolupráci (ESÚS). [2]

V České republice budou v rámci tohoto cíle realizovány tyto programy:

- OP Přeshraniční spolupráce
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko
- OP Mezuregionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce
 - ČR patří do zóny střední Evropa

Pro přeshraniční spolupráci ve Francii se oblasti využívání programů mírně upravily. Obzvláště důležité jsou změny jako např. doplnění o námořní hranice, programy pro každou hranici nebo pro skupinu hranic, oblasti širší spolupráce atd. Pro přeshraniční spolupráci ve Francii existují následující oblasti:

- Francie / Španělsko / Andorra,
- Francie / Itálie: Alpy – Alcotra,
- Francie / Švýcarsko,
- Francie / Německo (Horní Porýní),
- Francie / Německo / Belgie / Lucembursko: spolupráce mezi Sárskem, regionem Lorraine, Porýním, regionem Falc, Valonsko a Lucemburskem,
- Francie / Valonsko / Flandry,
- Francie / Itálie: přímořská oblast včetně Korsiky a Sardínie,
- Francie (Manche) / Anglie,
- oblast 2 moří: Francie / Belgie / Nizozemsko / Anglie,
- Amazonie: Guyana / Brazílie / Surinam,
- karibská oblast: Guadeloupe / Sv. Martin / Sv. Bartoloměj / Martinik / Francouzská Guyana.

Pro nadnárodní spolupráci je Francie zahrnuta v těchto oblastech:

- severozápadní Evropa
- atlantická oblast
- jihozápadní Evropa
- alpský prostor
- Středomoří
- karibská oblast (Antily, Guyana)
- Indický oceán (Reunion) [2]

2.2. Čerpání finančních prostředků Evropské unie v ČR

Pro získání finanční podpory od Evropské unie musí Česká republika vypracovávat Národní rozvojový plán (NRP). V tomto plánu musí být definována pravidla a strategie čerpání finančních prostředků z jednotlivých fondů EU. Samotné čerpání se následně realizuje pomocí tzv. operačních programů (OP). Operační programy se dělí na prioritní osy, které musí konkrétně určit, na co mohou být přidělené finance využity. Jednotlivé prioritní osy se nadále skládají z oblastí podpory.

Celkem bylo přijato 14 operačních programů v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj (sedm operačních programů pro každý region, šest tématických operačních programů a jeden operační program mezi-regionální spolupráce) a 3 operační programy pro Evropský sociální fond. Dalších 6 operačních programů bylo vytvořeno pro cíl Evropské územní spolupráce: 5 programů přeshraniční spolupráce a 1 program nadnárodní spolupráce.

Jednotlivé tématicky zaměřené operační programy jsou řízeny ministerstvem v dané oblasti, jež vypracovává metodologickou příručku pro žadatele o pomoc z fondů, tzn. jaké jsou konkrétní podmínky a požadavky. Zájemci následně musí sepsat podnikatelský projekt a podat projektovou žádost u řídicího orgánu zvoleného operačního programu. Aby byla žádost kladně přijata, musí se projekt zaměřovat na jeden z cílů NRP, musí splňovat veškeré podmínky daného řídicího orgánu a musí se také řídit prioritními osami daného operačního programu.

Řídicí orgány vyhláší pravidelně výzvy k předkládání projektů v určitém časovém období. Projekty by se měly předkládat v rámci jednotlivých prioritních os a oblastí podpory. Zájemci o čerpání z fondů Evropské unie se o takovýchto výzvách nejnaději dozví přes internetové stránky konkrétních operačních programů.

Projekty mohou předkládat kraje, obce, podnikatelé, ministerstva, majitelé dopravní infrastruktury, školy, neziskové organizace, výzkumná centra atd.

Pokud jde o operační programy, které jsou vymezené územně, řídicím orgánem jsou regionální rady regionů soudržnosti. Regiony soudržnosti se rozumí územní celky na úrovni NUTS II, jež odpovídají jednomu či více krajům České republiky a jež jsou zřízeny za účelem čerpání dotací z fondů Evropské unie. [1]

2.2.1. Institucionální zabezpečení evropských fondů v ČR

Centrálním koordinátorem pro využívání fondů EU v České republice je Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), konkrétně Národní orgán pro koordinaci (NOK), který byl zřízen speciálně pro výkon této funkce a který odpovídá podobným ústředním sladějícím institucím v ostatních členských státech EU. Ministerstvo pro místní rozvoj dále odpovídá za vytváření Národního rozvojového plánu (NRP), Národního strategického referenčního rámce (NSRR) a za další oficiální dokumenty.

V rámci Ministerstva pro místní rozvoj působí také Řídicí a koordinační výbor (ŘKV), který na národní úrovni dohlíží na uskutečňování záměrů a cílů Národního strategického referenčního rámce. V čele tohoto výboru stojí ministr pro místní rozvoj a jeho samostatný chod je veden Odborem řízení a koordinace Národního strategického referenčního rámce. [1]

2.3. Čerpání finančních prostředků Evropské unie ve Francii

V souladu s principy a metodikami Evropské komise je struktura dokumentace České republiky a Francie srovnatelná, přesto však má každá země svá drobná specifika.

Základním referenčním dokumentem je ve Francii Národní strategický referenční rámec (*Cadre de Référence Stratégique National Français, CRSN*). Na projednávání tohoto dokumentu se zúčastnila jako koordinátor Meziřesortní delegace pro rozvoj a konkurenceschopnost území (*Délégation Interministérielle à l'Aménagement et à la Compétitivité des Territoires, DIACT*), dále pak zástupci dotčených ministerstev (hospodářství, průmyslu a zaměstnanosti, zemědělství a rybolovu a ministerstva pro zámořské departementy), územně správní celky a jejich asociace, socio-profesní organizace a organizace spojené s místním rozvojem. Francie v CRSN specifikuje, jak implementuje politiku Evropské unie na národní úrovni, stanovuje základní oblasti a osy intervence

strukturálních fondů a vytváří vzor struktury, kterou by měly operační programy splňovat. Obsahuje socio-ekonomickou a územní diagnostiku Francie, národní priority pro jednotlivé cíle, jimž také určuje celkový finanční příspěvek (rozděluje tak celkový finanční obnos, jenž má Francie obdržet z evropských fondů). Francouzský CRSN také obsahuje strategie a privilegované oblasti v rámci městských a venkovských území. Novinkou tohoto finančního období je ustanovení mezi-regionální spolupráce v rámci velkých geografických celků definovaných podle horských masivů a povodí řek.

Na CRSN pak navazují jednotlivé operační programy, které se vypracovávají na regionální úrovni regionální radou. Celkem bylo přijato 30 operačních programů pro Evropský fond pro regionální rozvoj (v každém regionu jeden a čtyři operační programy pro celky mezi-regionální spolupráce), 5 operačních programů pro Evropský sociální fond (čtyři pro Guadeloupe, Martinik, Guyanu a Réunion, jeden pro metropolitní Francii) a jeden národní program technické pomoci nazvaný Europact⁴⁴. Dalších 19 operačních programů bylo vytvořeno pro cíl Evropské územní spolupráce: 11 programů přeshraniční spolupráce a 8 programů nadnárodní spolupráce.

Každý operační program obsahuje podle vzoru CRSN diagnostiku území, pro které byl zpracován, a obecné strategie a priority, jež definují jeho charakter. Z konkrétně formulovaných položek pak vyjmenovává prioritní osy intervence doplněné kvantifikovanými cíli a monitorovacími indikátory, plán financování, způsob implementace programu a seznam velkých prioritních projektů.

Řízení fondů Evropské unie je od roku 2002 předáno ze státní úrovně na úroveň regionálních samospráv. Ve Francii je tedy řídicím orgánem operačních programů prefekt regionu. Ten může dále delegovat určitou svoji pravomoc na zprostředkující orgán. Prefektura je tedy oprávněna vyjednat například s regionálními radami delegaci určitých činností spojených s implementací strukturálních fondů. Implementace jednotlivých operačních programů se tak liší region od regionu. Ve většině z nich však podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj řídí regionální rada, naopak podpory z Evropského sociálního fondu řídí generální rady departementů.

Úspěšné projekty vybírá "Regionální programovací výbor" (*Comité Régional de Programmation*), který je veden společně prefektem regionu a předsedou regionální rady. Všechny úkony tohoto výboru jsou kontrolovány prostřednictvím regionálního pracoviště vytvořeného ministerstvem pro rozpočet, kterým je *trésorier-payeur général (TPG)*.

Veškeré operační programy jsou v každém regionu průběžně sledovány "monitorovacími výbory", které se scházejí dvakrát ročně. Tyto výbory jsou dle DIACT

”vyjádřením principu partnerství“, poněvadž sdružují správní úřady státu, územní samosprávy, všechny spolufinancující instituce, podnikatele a zástupce občanských asociací. Tyto výbory pak mohou na svých zasedáních pružně reagovat na momentální vývoj jimi sledovaných operačních programů (soustředí se tedy na drobné úpravy jejich nastavení a fungování). Vyhodnocování operačního programu provádí ve Francii DIACT. Na regionální úrovni se na této evaluaci podílí také ”Regionální hodnotící výbor“(Comité régional de l'évaluation) sdružující státní aparát, region a experty. [3]

2.4. Možnosti podpory turistiky z fondů EU v období 2007 – 2013

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Prostřednictvím těchto fondů se přerozdělují finanční prostředky, které slouží ke snížení ekonomicko-sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Evropská unie disponuje těmito třemi hlavními fondy:

- Strukturální fondy
 - Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)
 - Evropský sociální fond (ESF)
- Fond soudržnosti (FS)

Z těchto tří fondů plynou prostředky do turistiky pouze z Evropského fondu pro regionální rozvoj, který podporuje investiční projekty. ESF naopak podporuje projekty neinvestičního charakteru se zaměřením na lidské zdroje. Fond soudržnosti je na rozdíl od strukturálních fondů určený na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Jsou z něj financovány investiční projekty, avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu a ochranu životního prostředí.

Mimo Evropský fond pro regionální rozvoj Evropská unie podporuje cestovní ruch v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD), který na rozdíl od předchozích období již do strukturální politiky nespadá.

2.4.1. Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský fond pro regionální rozvoj vznikl v roce 1974. Je základním nástrojem regionální politiky a v současné době patří mezi nejvýznamnější strukturální fondy, neboť disponuje největším objemem peněz ze strukturálních fondů. Jeho cílem je snižování mezi-regionálních nerovností a tím posílení hospodářské a sociální soudržnosti a také financování strukturální pomoci prostřednictvím regionálních rozvojových programů, které jsou zaměřené na nejvíce postižené oblasti. Toho lze dosáhnout podporou rozvoje a strukturálních změn regionálních ekonomik včetně přeměny upadajících průmyslových regionů. Poslání Evropského fondu pro regionální rozvoj vyplývá přímo ze Smlouvy (Smlouva z Nice – speciální ustanovení o ERDF) a také z rámce úkolů strukturálních fondů (Nařízení ES o Evropském regionálním rozvojovém fondu).

Evropský fond pro regionální rozvoj soustředí svoji pomoc do tématických priorit, které jsou výsledkem jednotlivých tří cílů politiky soudržnosti Evropské unie. Převážně se však podílí na financování investic, které přispívají k vytváření trvale udržitelných pracovních míst, investic do infrastruktury a investic do místního a regionálního rozvoje (zejména podpora pro malé a střední podniky).

V rámci Cíle Konvergence soustředí Evropský fond pro regionální rozvoj svoji pomoc na podporu udržitelného integrovaného hospodářského rozvoje a vytváření udržitelných pracovních míst. Operační programy v jednotlivých členských státech jsou zaměřeny na modernizaci a diverzifikaci regionálních hospodářských struktur, zejména v následujících oblastech:

- výzkum a technologický vývoj, inovace a podnikavost,
- informační společnost,
- životní prostředí,
- prevence rizik,
- cestovní ruch,
- investice do kultury,
- investice v dopravě,
- energie,
- investice do vzdělání,
- investice do zdravotnictví a sociální infrastruktury,
- přímá pomoc na investice do malých a středních podniků.

V rámci Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost má Evropský fond pro regionální rozvoj tři hlavní priority financování:

- inovace a znalostní ekonomika, včetně zlepšení regionálního výzkumu a vývoje a kapacit inovací, podnikání a vytváření nových finančních nástrojů pro podnikatele;
- životní prostředí a prevence rizik, včetně obnovení kontaminované půdy, podpory energetické účinnosti, podpory používání čistých technologií ve veřejné dopravě a formulace plánů pro předvídaní a řízení přírodních a technologicky souvisejících rizik;
- přístup k dopravním a telekomunikačním službám obecného hospodářského zájmu zejména zlepšením sekundární sítě a podpora přístupu k informačním a komunikačním technologiím pro malé a střední podniky.

V rámci Cíle Evropská územní spolupráce se fond zaměřuje také do třech klíčových oblastí:

- rozvoj přes-hraničních hospodářských, sociálních a environmentálních činností prostřednictvím společných strategií pro udržitelný územní rozvoj, např. podpora podnikání, ochrana a řízení přírodních a kulturních zdrojů a rozvoj spolupráce při vytváření infrastruktury a jejím společném využívání;
- vytváření a rozvoj nadnárodní spolupráce, včetně oboustranné spolupráce mezi pobřežními regiony; prioritami jsou inovace, životní prostředí, lepší dostupnost a udržitelný rozvoj měst;
- posílení efektivnosti regionální politiky podporou orgánů na regionální a místní úrovni, vytváření sítí a výměna zkušeností. [4]

2.4.2. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova je finančním nástrojem Evropské unie, který má za cíl posílit politiky rozvoje venkova a zjednodušit jejich provádění, zejména má zlepšit řízení a kontrolu politiky rozvoje venkova pro období 2007 – 2013.

EAFRD přispívá ke zlepšení konkurenceschopnosti v zemědělství a lesnictví, ochrany životního prostředí a krajiny a ke zlepšení kvality života a řízení ekonomických aktivit ve

venkovských oblastech. Fond je následně doplněn finanční pomocí na vnitrostátní, regionální či místní úrovni.

Každý členský stát musí vypracovat Národní strategický plán rozvoje venkova, který obsahuje posouzení ekonomické, ekologické a sociální situace dané země a potenciál pro rozvoj, dále seznam programů pro rozvoj venkova včetně částky přidělené pro každý program a také popis opatření a uvedení orientační částky vyčleněné pro vytvoření celostátní sítě pro venkov, která sdružuje organizace a správní orgány působící v oblasti rozvoje venkova.

Provádění Národních strategických plánů rozvoje venkova probíhá prostřednictvím Programů rozvoje venkova, které obsahují 4 základní osy:

- Osa I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví,
- Osa II: Zlepšování životního prostředí a krajiny,
- Osa III: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova,
- Osa IV: Leader. [2]

Turistiky se nejvíce dotýká Osa III a Osa IV: Leader. Osa IV provádí strategie místního rozvoje prostřednictvím veřejno-soukromého partnerství pojmenovaného "místní akční skupiny". Tyto strategie však musí dosahovat cílů alespoň jedné ze tří předcházejících os. Místní akční skupiny mají také možnost provést mezi-územní či nadnárodní spolupráci v rámci jednotlivých projektů.

Účelem Osy IV Leader je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově. Principy Leaderu vedou k pozitivním efektům plynoucím ze spojení různých subjektů, které ve venkovském prostoru působí. Místní akční skupiny, využívající principu Leaderu, doplňují v úsilí o obnovu a rozvoj obcí a přispívají k rozvoji zemědělství a péče o přírodu a krajinu. Osa IV má tedy hlavní cíl napomoci místním obyvatelům venkovských mikroregionů principem „zdola-nahoru“ vypracovat vlastní strategii rozvoje území, ve kterém žijí a podpořit projekty pro jeho rozvoj. [5]

2.5. Koncepce státních politik cestovního ruchu v ČR a ve Francii 2007-2013

V České republice i ve Francii plynou finanční prostředky z evropských fondů k rozvoji cestovního ruchu zejména prostřednictvím regionálních operačních programů, Programů rozvoje venkova či programů přeshraniční spolupráce. Avšak každá země má i své specifické programy. V České republice je jím Integrovaný operační program (IOP) a ve Francii různé meziregionální programy.

2.5.1. Regionální operační programy

Pro programovací období 2007 – 2013 bylo připraveno v rámci cíle Konvergence 7 regionálních operačních programů v České republice a 26 regionálních operačních programů ve Francii. Regionální operační programy jsou v obou zemích samostatně řízeny příslušnou Regionální radou daného regionu soudržnosti a jsou určeny pro celá území obou republik s výjimkou hlavních měst.

Regionální operační programy převážně podporují infrastrukturu cestovního ruchu, a to zejména její vybudování nebo obnovu. Patří sem např. rekonstrukce, modernizace a rozvoj ubytovacích kapacit a rozšíření o návazné služby (wellness služby, sportovní zařízení, zábavní centra,...), výstavba a rekonstrukce turistických cest (pěší stezky, cyklostezky, hippostezky, vodní cesty, přístavy či přístaviště) včetně doprovodné infrastruktury a značení, rekonstrukce kulturních památek nebo technických zajímavostí pro využití v cestovním ruchu, rozvoj či obnova sportovních areálů či modernizace a rozvoj v oblasti lázeňství. V případě neinvestičních výdajů se regionální operační programy zaměřují na marketing, propagaci či prezentaci na regionální a místní úrovni.

Celkově je v České republice v regionálních operačních programech alokováno na cestovní ruch zhruba 981,9 milionů EUR, ve Francii je to 305,14 milionů EUR. [2]

2.5.2. Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova je financován v rámci společné zemědělské politiky Evropské unie z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, řídicím orgánem tohoto programu je tedy v obou zemích Ministerstvo zemědělství. Zprostředkujícím subjektem v České republice je Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) a ve Francii je jím

Národní centrum pro rozvoj zemědělských podniků (*Centre National pour l'Aménagement des Structures des Exploitations Agricoles, CNASEA*).

Tento program se skládá ze 4 os, z nichž osa třetí se zaměřuje na rozvoj životních podmínek na venkově a diverzifikaci ekonomických aktivit, čímž by měla přispět k rozvoji i nezemědělské produkce. Osa třetí tak klade důraz na podporu zakládání podniků a podporu cestovního ruchu. Pro turistiku je však také důležitá osa čtvrtá Leader, jež upřednostňuje zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově.

Celkově je na podporu rozvoje cestovního ruchu v tomto programu alokováno v České republice zhruba 144,8 milionů EUR, ve Francii 87,13 milionů EUR. Podpora je určena na vybudování ubytovacích zařízení včetně stravovacích zařízení, sportovních zařízení, půjčoven sportovních potřeb a další turistické infrastruktury v obcích do 2000 obyvatel. Cílem tohoto programu je také zajistit služby pro pěší a vodní turistiku, cykloturistiku, lyžování, budování vinařských stezek a hippostezek. Příjemcem podpory může být zemědělský podnikatel, nezemědělský podnikatel s kratší než dvouletou historií podnikání v oblasti cestovního ruchu, nestátní nezisková organizace a zájmové sdružení právnických osob. Okruh potencionálních příjemců je tedy značně široký.

Program rozvoje venkova navazuje na Národní strategický plán rozvoje venkova Francie i České republiky a pomáhá k dosažení jím stanovených cílů, jakými jsou rozvoj venkovského prostoru na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Program rovněž podporuje vytvoření konkurenceschopnosti jednotlivých oblastí v základních potravinářských komoditách a zejména také rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snížit nezaměstnanost a posílit sounáležitost obyvatel ve venkovských oblastech.

Podpora v rámci tohoto programu se poskytuje místním akčním skupinám (v ČR MAS, ve Francii *Groupes d'Action Locale – GAL*), které musí splnit kritéria přijatelnosti. Místní akční skupina musí předkládat tzv. Strategický plán Leader, jehož součástí je analýza územní působnosti MAS a strategie, kterou bude na svém území působnosti realizovat. Místní akční skupina tak tedy může finanční prostředky cíleně směřovat do oblastí, které chce podporovat. [14] [16]

Území působnosti MAS by mělo být subregionální venkovské území s 10 tisíci až 100 tisíci obyvateli, mimo území hlavních měst a měst s více než 25 tisíci obyvateli. Území je

vymezeno hranicí, která obaluje katastrální území všech okrajových obcí zahrnutých do území působnosti MAS. Území by mělo být souvislé a mít společnou charakteristiku a problémy a musí být doloženy doklady o souhlasu všech obcí se zařazením do území působnosti MAS a o seznámení se Strategickým plánem Leader.

Místní akční skupinu tvoří vhodné partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni, ve které se na rozhodovací úrovni účastní minimálně 50 % zástupců soukromé sféry (hospodářských a sociálních partnerů, zástupců občanské společnosti např. zemědělců, žen a mladých lidí z venkova a jejich sdružení).

Místní akční skupina má povinné orgány, schopné spravovat veřejné prostředky a zajišťovat činnost partnerství pro realizaci Strategického plánu Leader: manažer místní akční skupiny, výběrová komise (funkční období členů výběrové komise je maximálně tříleté), orgán pro přípravu Strategického plánu a dozor nad jeho realizací (např. programový výbor) a účetní.

Členové místní akční skupiny musí mít na území působnosti MAS trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu nebo být pro toto území místně příslušní. [7]

Podporu lze poskytnout na projekty, které jsou v souladu se schváleným Strategickým plánem Leader místní akční skupiny a příslušnými podmínkami opatření Programu rozvoje venkova. Projekty k realizaci vybírá na základě předem stanovených bodovacích kritérií místní akční skupina prostřednictvím své výběrové komise. Do bodovacích kritérií musí být jako kritérium zahrnuto uplatňování inovačních přístupů. Výběr projektů místními akčními skupinami probíhá minimálně jednou za rok. Podpora je také poskytována na projekty spolupráce na národní či nadnárodní úrovni mezi jednotlivými místními akčními skupinami.

2.5.3. Programy přeshraniční spolupráce

Tyto programy jsou určeny pro veškeré hraniční oblasti České republiky a Francie a konkrétně pro neziskový sektor. Na každé státní hranici se finanční prostředky obou sousedních stran slučují do jedné společné částky celkově určené pro obě přilehlé části pohraničí, které jsou pro účely programu sloučené do společně vymezené oboustranné pohraniční oblasti. Podíly podpory cestovního ruchu jsou zde diferencované dle jednotlivých společných pohraničních území. V České republice se jedná o pět operačních programů Přeshraniční spolupráce, které jsou vypsány v kapitole 2.1.2.3. Cíl Evropská územní spolupráce (viz výše).

OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Jedním ze zaměření tohoto programu je rozvoj cestovního ruchu, zejména pak spolupráce v oblasti kulturní, přírodní a zdravotní turistiky, zřizování a zkvalitňování turistických zařízení, cyklotras a cyklostezek, hipposteze, tématických a naučných tras, lyžařských a běžeckých tras a jejich značení, vytváření informačních a propagačních materiálů, zřizování či výstavba muzeí či informačních středisek. Na tuto osu je z fondů EU vyčleněno zhruba 72,2 milionů EUR.

OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko je určen pro české kraje Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský. Také tento OP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Prioritní osou č. 2 tohoto programu je Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu. Na tuto osu je vyčleněno z fondů EU 79 milionů EUR, které by měly financovat ochranu a obnovu kulturního a přírodního bohatství, rozvoj cyklistických tras a stezek, hipposteze, turistických a lyžařských tras a stezek, zlepšení vybavenosti pro volnočasové aktivity, zřizování a činnost turistických informačních center, tvorbu nových produktů cestovního ruchu a jejich propagaci atd.

OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko je určen pro české kraje Jihočeský, Jihomoravský a Vysočina. Financování je zajištěno z Evropského fondu pro regionální rozvoj a na cestovní ruch je vyšetřeno 51,8 milionů EUR. Hlavní prioritou je vytvoření sítě nabídek služeb cestovního ruchu a s tím související zlepšení kvality přeshraniční infrastruktury.

OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko mohou využívat české kraje Karlovarský, Ústecký a Liberecký. Podporu zde poskytuje opět Evropský fond pro regionální rozvoj. Prioritní osou č. 2 je Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu a je na ni vyčleněno 62,2 milionů EUR. Jedná se zejména o zlepšení úrovně infrastruktury cestovního ruchu, zlepšení společné nabídky cestovního ruchu atd.

OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko zahrnuje české kraje Jihomoravský, Moravskoslezský a Zlínský. Do podpory vytváření společných produktů kultury, turismu a tradičních řemesel zde z Evropského fondu pro regionální rozvoj putuje 50,1 mil.EUR. [1]

Ve Francii existuje 12 operačních programů Přeshraniční spolupráce, z nichž pouhých 6 podporuje cestovní ruch, a to v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj. Jedná se o tyto operační programy:

- OP Přeshraniční spolupráce Francie – Německo – Belgie – Lucembursko
- OP Přeshraniční spolupráce Francie (Korsika) – Itálie
- OP Přeshraniční spolupráce Francie – Belgie

- OP Přeshraniční spolupráce Francie – Švýcarsko
- OP Přeshraniční spolupráce Francie (Guyana) – Brazílie – Surinam
- OP Přeshraniční spolupráce Francie (Manche) – Anglie

OP Přeshraniční spolupráce Francie – Německo – Belgie – Lucembursko je určen pro francouzský region Lorraine. Hlavním cílem tohoto programu je zvýšit atraktivitu společného území a podpořit ekonomiku jmenovaných oblastí pomocí cestovního ruchu, na který je zde vyčleněno 46,15 milionů EUR.

OP Přeshraniční spolupráce Francie (Korsika) – Itálie se dotýká oblasti ostrova Korsika, který patří k území celé Francie. V rámci cestovního ruchu se tento program zaměřuje zejména na posílení kulturních zdrojů, jejich propagaci a na podporu malých a středních podnikatelů v oblasti turistiky. Do této oblasti plyne 24,3 milionů EUR.

OP Přeshraniční spolupráce Francie – Belgie zasahuje do francouzských departementů Aisne, Nord a Ardennes. Jednou z hlavních os tohoto programu je Osa 2 – Vývoj identity regionu prostřednictvím kultury a cestovního ruchu, na kterou je alokováno 41,36 milionů EUR. Podpora bude věnována zejména do oblastí propagace a do turistiky vztahující se k první světové válce.

OP Přeshraniční spolupráce Francie – Švýcarsko slouží k financování projektů ve francouzských departementech Jura, Doubs, Horní Savojsko a Ain. Třetí osa tohoto programu se zaměřuje na rozvoj a podporu společné turistické, rekreační a kulturní nabídky, je na ni vyčleněno 11,38 milionů EUR.

OP Přeshraniční spolupráce Francie (Guyana) – Brazílie – Surinam se týká oblasti Francouzské Guyany, zámořského regionu v Jižní Americe. Tento program byl měl mimo jiné umožnit zlepšení atraktivity území, zejména prostřednictvím rozvoje cestovního ruchu. Z Evropského fondu pro regionální rozvoj je poskytnuto zhruba 5 milionů EUR.

OP Přeshraniční spolupráce Francie (Manche) – Anglie působí na územích departementů Calvados, Manche, Seine-Maritime, Côtes-d'Armor, Finistère, Ille-et-Vilaine a Morbihan. Třetí prioritní osa Budování a zatraktivnění společného prostoru pro život a rekreaci podporuje rozšíření nabídky turistických aktivit, zejména v oblasti cykloturistiky a je na ni alokováno 39,73 milionů EUR. [2]

2.5.4. Specifika ČR – Integrovaný operační program

Integrovaný operační program (IOP) byl vytvořen pro využívání prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj v programovacím období 2007 – 2013. Připravilo ho Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem kultury a Ministerstvem práce a sociálních věcí. Integrovaný operační program je jedním z osmi tématických operačních programů, které byly připraveny pro období 2007 – 2013.

Jak již bylo řečeno, IOP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. IOP spadá mezi tématické operační programy v rámci Cíle Konvergence a je na něj vyčleněno 1,58 miliardy EUR, což činí přibližně 5,82% veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. IOP je určen školám a školským zařízením, organizacím působícím ve vzdělávání, institucím vědy a výzkumu, obcím, krajům, zdravotnickým zařízením, zaměstnavatelům, občanům s trvalým pobytem v ČR, atd.

V rámci tohoto programu se, jak již vyplývá z jeho názvu, integruje několik tématických oblastí podpory, které můžeme rozdělit do 6 prioritních os rozdělujících operační program do logických celků. Těmito osami jsou:

- modernizace veřejné správy,
- zavádění ICT v územní veřejné správě,
- zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb,
- národní podpora cestovního ruchu,
- národní podpora územního rozvoje,
- technická pomoc.

2.5.4.1. Národní podpora cestovního ruchu

Česká republika je významnou destinací cestovního ruchu, a proto je potřeba ve prospěch efektivního rozvoje cestovního ruchu řídit a koordinovat některé jeho aktivity z národní úrovně, aby se utvořily vhodné podmínky pro rozvoj podnikání v této oblasti.

Na čtvrtou prioritní osu Integrovaného operačního programu, tedy na Národní podporu cestovního ruchu, je z fondů EU vyčleněno 65,2 milionů EUR, což je asi 4,1% IOP. Jejím cílem je podpora vytvoření základního prostředí a nezbytných podmínek pro rozvoj cestovního ruchu na národní úrovni, což by mělo přispět k vytvoření vhodných podmínek pro

rozvoj podnikání, růstu konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v této oblasti. Prioritní osy Národní podpory cestovního ruchu se tedy zaměřují především na aktivity, které podmiňují další růstový potenciál cestovního ruchu na území ČR, preferují se tedy aktivity se synergickým a multiplikačním efektem. Efekt této podpory je na národní úrovni, naproti tomu regionální operační programy akcentují spíše místní rozměr. Jde tedy o neinvestiční projekty systémového a národního charakteru, které se týkají území celé republiky a které není možno podporovat na úrovni ROP.

Jednotlivé projekty národního charakteru musí mít prokazatelný přímý přínos také pro sociální a ekonomický růst tím, že umožní napojení dalších projektů např. v oblasti infrastruktury, služeb atd. Hlavním cílem tohoto programu je eliminovat nedostatky v oblasti cestovního ruchu v České republice na národní úrovni. Je nezbytné zavést informační a rezervační systém a také národní a mezinárodní standardy ve službách cestovního ruchu. Nadále by se mělo podporovat také zkvalitnění marketingu cestovního ruchu a propagace ČR jako destinace cestovního ruchu s návazností na národní produkty cestovního ruchu.

Marketing a propagace České republiky jsou na národní úrovni řízeny agenturou Ministerstva pro místní rozvoj – CzechTourism, jejímž cílem je zabránit neefektivnímu využívání prostředků, výběr správné propagace národních produktů, volba nástrojů a distribučních cest. Aktivita agentury je financována jednak z národních zdrojů, avšak také ze strukturálních fondů EU.

Aby se zvýšila konkurenceschopnost nabídky cestovního ruchu v České republice, je třeba vylepšit kvalitu nabízených služeb, která velmi kolísá a chybí její standardizace. S tím také úzce souvisí problematika spojená s profesionalizací všech subjektů působících v cestovním ruchu.

Pro zlepšení konkurenceschopnosti cestovního ruchu u nás je také nezbytné zavedení informačního a rezervačního systému České republiky, který je u nás velice zastaralý a nedostačující, včetně využívání jednotných standardů odpovídajících technickému vývoji v oblasti ICT.

Způsobilými výdaji jsou:

- pořízení dlouhodobého hmotného majetku,
- pořízení dlouhodobého nehmotného majetku,
- pořízení drobného hmotného a nehmotného majetku (zejména hardware a software),

- nákup služeb bezprostředně souvisejících s realizací projektu,
- režijní a osobní náklady bezprostředně související s realizací projektu,
- náklady na nezbytnou publicitu projektů,
- DPH u neplátců DPH,
- DPH u plátců DPH, pokud neuplatňují nárok na odpočet daně na vstupu,
- náklady související se vzděláváním.

V rámci Integrovaného operačního programu poplyne podpora do těchto jednotlivých individuálních programů a aktivit:

Zavedení národního informačního a rezervačního systému

- příjemcem je agentura CzechTourism, která má tvorbu systému na starosti;
- zavedení systému, který bude napojen na mezinárodní informační síť;
- využívání jednotných standardů odpovídajících technickému vývoji v oblasti ICT ve službách cestovního ruchu;
- indikátorem výsledku je podíl subjektů cestovního ruchu v ČR, které budou napojeny na rezervační systém a budou prostřednictvím něho nabízet a poskytovat své služby.

Zavádění a informační podpora národních a mezinárodních standardů ve službách cestovního ruchu

- příjemcem je Ministerstvo pro místní rozvoj;
- zahrnuje certifikace, manuály, metodiky, systémy, kontrolu;
- zajištění standardu poskytovaných služeb v cestovním ruchu, napojení na systém mezinárodních standardů kvality;
- indikátorem výsledku je počet nově klasifikovaných a certifikovaných subjektů v oblasti cestovního ruchu, které projdou nastaveným systémem certifikace.

Podpora marketingu na národní úrovni a tvorby zdrojových databází

- příjemcem je CzechTourism a Ministerstvo pro místní rozvoj;
- zabezpečení dostatku informací o nabídce a využití služeb cestovního ruchu;
- výzkumy trhu a statistická šetření;
- indikátorem výsledku je počet vytvořených zdrojových databází.

Prezentace a propagace kulturního a přírodního bohatství, kulturního průmyslu a služeb s využitím pro cestovní ruch na národní úrovni

- příjemcem jsou nestátní neziskové organizace a zájmová sdružení právnických osob s celorepublikovou působností v cestovním ruchu;
- prezentace a propagace národního kulturně-historického dědictví a přírodního bohatství, které budou danou oblast řešit komplexně;
- indikátorem výsledku je počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch.

Podpora prezentace ČR jako destinace cestovního ruchu

- příjemcem je CzechTourism;
- podpora a koordinace marketingových aktivit ČR jako destinace cestovního ruchu na zahraničním a domácím trhu;
- podpora prezentace ČR prostřednictvím sítě zahraničních zastoupení CzechTourism, účasti na veletrzích a realizací mediální propagace;
- indikátorem výsledku je počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch. [8]

2.5.5. Specifika Francie – Operační programy mezi-regionální spolupráce

Ve Francii existují 4 operační programy mezi-regionální spolupráce, z nichž jeden se plně zaměřuje na cestovní ruch, jedná se o Operační program Francouzské středohoří (Massif Central). Tento operační program je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, z kterého je zde na turistiku vyčleněno zhruba 26,37 milionů EUR.

Na turistiku jsou v rámci tohoto operačního programu zaměřeny hned dvě prioritní osy. Osa 2 – Vytvoření bohatství se zaměřuje na vytvoření bohatství prostřednictvím rozvoje cestovního ruchu. Konkrétně se jedná zejména o sladění turistické nabídky v celé oblasti Francouzského středohoří, vytvoření sítě zainteresovaných podnikatelů, vzdělávání a školení poskytovatelů služeb, rekonstrukce a výstavba infrastruktury a také rozvoj trvale udržitelného cestovního ruchu prostřednictvím podpory přírodního a kulturního dědictví.

Osa 3 – Atraktivita a dostupnost území vyzdvihuje posílení kulturní identity a ochranu kulturního dědictví. Hlavním cílem této osy je zhodnocení kulturního a přírodního dědictví, ochrana a obnova kulturního dědictví a také podpora kulturní identity jako potenciálu trvale udržitelného cestovního ruchu. [9]

2.6. Shrnutí

Pro přehledné zobrazení možností čerpání z fondů Evropské unie k rozvoji turistiky v České republice a ve Francii slouží následující tabulka. Obě země mohou využívat finančních prostředků v rámci regionálních operačních programů a přeshraničních operačních programů, kdy podpora plyne z Evropského fondu pro regionální rozvoj, či v rámci Programu rozvoje venkova, kdy podpory plyne z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Česká republika navíc může využívat Integrovaného operačního programu, jež čerpá z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Francie má navíc naopak k dispozici Operační program mezi-regionální spolupráce Francouzské Středohoří, který je opět financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Tabulka 1: Alokace finančních prostředků z fondů EU do turistiky na území ČR a Francie v milionech EUR

	ČR	Francie
Regionální operační programy	981,9	305,14
Program rozvoje venkova	144,8	87,13
OP Přeshraniční spolupráce	315,3	167,92
Integrovaný operační program	65,2	-
OP Mezi-regionální spolupráce	-	26,37
CELKEM	1507,2	586,56

Pramen: autorka

3. Metodika

Cílem této diplomové práce je zhodnotit využívání fondů Evropské unie k rozvoji turistiky v České republice a ve Francii. Pro diagnostiku této problematiky bylo třeba nastudovat nejen dostupnou literaturu, ale zejména využít internetových zdrojů, neboť otázka Evropské unie a její politiky je oblast, která se neustále vyvíjí a aktualizuje, a proto je třeba sledovat internetové stránky, neboť mnohé publikace jsou u nás prakticky nedostupné.

První, teoretická, část této práce pojednává o využívání fondů EU k rozvoji turistiky v rámci celého území obou států. Informace byly čerpány z internetových stránek a dokumentů Evropské unie, které se týkají samotných fondů, ze kterých plyne konkrétní podpora, či jednotlivých prováděcích programů. Jelikož je Evropská unie mezinárodní institucí, většina textů je vydávána v pracovních jazycích, jakými jsou francouzština a angličtina, proto bylo třeba materiály překládat.

Druhá, praktická, část této práce se zabývá konkrétní analýzou čerpání fondů EU k rozvoji turistiky v rámci ČR a Francie a jelikož bylo velice nevhodné z hlediska rozlohy a ekonomického postavení porovnávat obě země jako celky, bylo využito komparace dvou podobných regionů, tzv. oblastí NUTS II. Jedná se o regiony Střední Čechy a Dolní Normandie. Oba regiony mají srovnatelné podmínky, co se týče velikosti oblasti, zalidnění (hustota obyvatel a počet obyvatel), přírodních zajímavostí, kulturních památek, atraktivita území apod.

Každý region byl krátce charakterizován a byla ohodnocena jeho celková situace pomocí údajů z českého a francouzského statistického úřadu. Následně byla provedena strukturovaná SWOT analýza cestovního ruchu pro každý region vycházející z vlastních pozorování a z načerpaných informací o daných regionech. SWOT analýza je metoda, která umožňuje identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení a s jejíž pomocí bylo možné určit oblasti, na které by se měla podpora z fondů EU zaměřit a využít tak velký potenciál obou regionů. Další podkapitola se zaměřila na již existující podporu cestovního ruchu z Evropské unie. Byly vyjmenovány jednotlivé zdroje, rozvržení finančních prostředků a také hlavní oblasti podpory. Pro detailnější představu byl vždy pro každý region uveden konkrétní projekt, který zahrnuje zdůvodnění a podstatu problému, řešení problému, samotnou realizaci projektu (včetně harmonogramu a rozpočtu), technické řešení projektu a výsledky, jakých by se mělo dosáhnout. Zdrojem pro analýzu stávající podpory cestovního ruchu z Evropské unie byly nejen informační materiály jednotlivých programů a projektů, ale

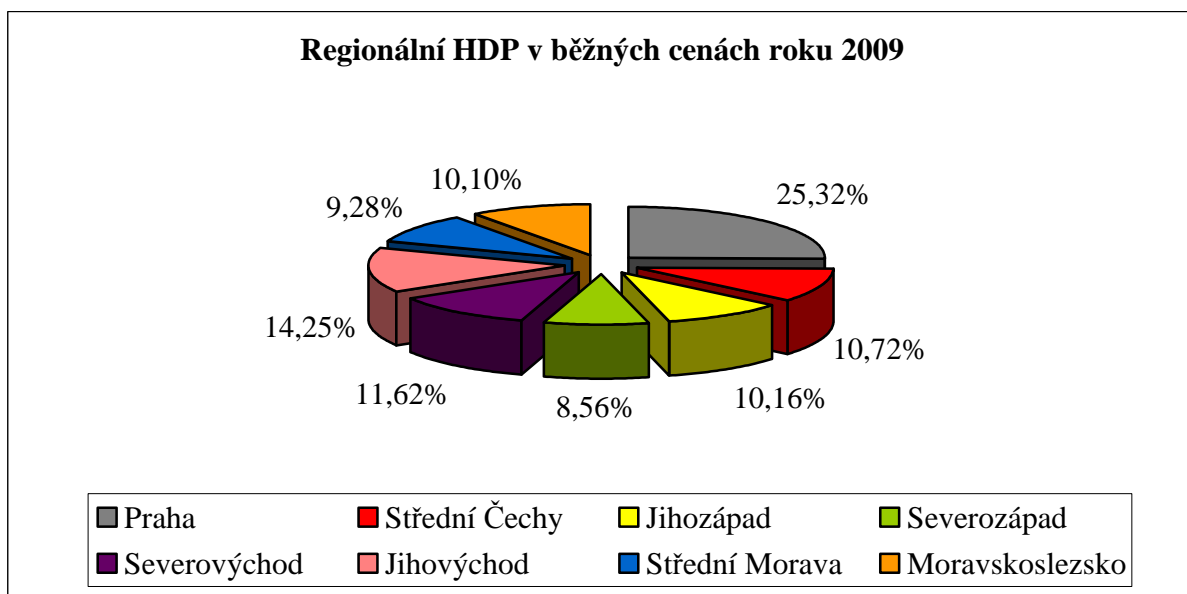
také řízené rozhovory s vedoucími pracovníky místní akční skupiny Posázaví o.p.s. v rámci Středních Čech či spolupráce s Oddělením pro evropské a mezinárodní vztahy regionu Dolní Normandie a s Odborem Řídící orgán Programu rozvoje venkova na Ministerstvu zemědělství České republiky.

Na závěr této diplomové práce bylo provedeno shrnutí, které konfrontuje informace zjištěné vlastním pozorováním a zjišťováním s fakty.

4. NUTS II Střední Čechy

Oblast NUTS II Střední Čechy je region soudržnosti tvořený územím Středočeského kraje a je jednou z osmi oblastí NUTS II na území České republiky. Středočeský kraj leží uprostřed Čech a v jeho středu se nachází hlavní město Praha. Rozloha tohoto regionu je zhruba 11 014 km², což tvoří asi 14% území celé České republiky, a řadí ho tak na první místo mezi 14 kraji České republiky. Sídlo této oblasti není umístěno na jejím území, je jím totiž hlavní město Praha, které má však status samostatného kraje. K 31. prosinci 2009 žilo ve Středočeském kraji 1 247 533 obyvatel. Ve Středočeském kraji je registrováno více jak 270 000 ekonomických subjektů, které se podílejí 10,72% na hrubém domácím produktu České republiky (viz Graf 1: HDP v běžných cenách roku 2009 dle regionů NUTS II).

Graf 1: HDP v běžných cenách roku 2009 dle regionů NUTS II

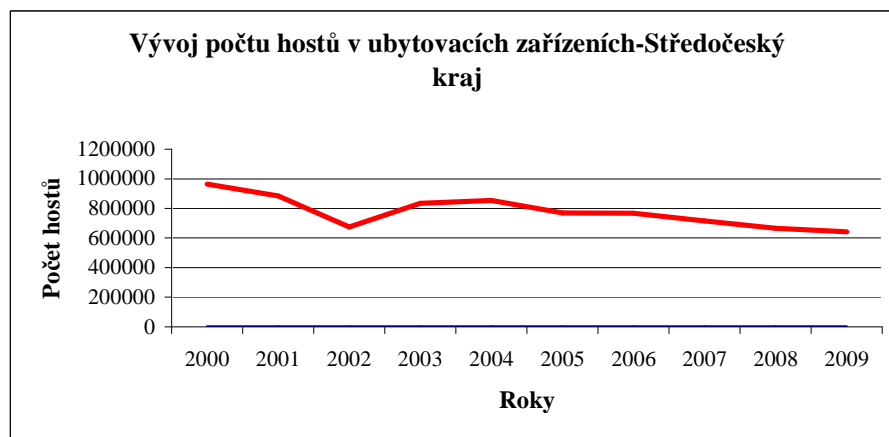
Pramen: Český statistický úřad

Poloha Středočeského kraje významně ovlivňuje jeho ekonomickou charakteristiku. Úzká vazba s hlavním městem Praha díky husté dopravní síti, činí polohu kraje mimořádně výhodnou. Kraj je pro Prahu významným zdrojem pracovních sil, doplňuje pražský průmysl, zásobuje Prahu potravinami a zejména poskytuje Praze svůj rekreační potenciál. Ačkoli je pro Středočeský kraj charakteristická rozvinutá zemědělská a průmyslová výroba (zejména v oblasti strojírenské v podobě akciové společnosti Škoda Auto), oblast služeb vykazuje v posledních letech progresivní růst.

Na území Středočeského kraje se nachází množství významných historicky cenných památek a několik chráněných krajinných oblastí. Největší koncentrací památek se vyznačuje město Kutná Hora (chrám sv. Barbory, Vlašský dvůr, Hrádek se stříbrnými doly, Kostnice), které bylo zapsáno do Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. V českém seznamu městských památkových rezervací středních Čech kromě Kutné Hory figuruje jen Kolín. Nejproslulejšími hrady jsou Karlštejn a Točnick na Berounsku, Křivoklát na Rakovnicku, Český Šternberk na Benešovsku a Kokořín na Mělnicku. Nejvýznamnějšími zámky jsou Konopiště na Benešovsku, Žleby a Kačina na Kutnohorsku, Lány na Rakovnicku, Nelahozeves nebo mělnický zámek. Nejzajímavějšími zříceninami jsou Žebrák na Berounsku a Okoř v okrese Praha-západ.

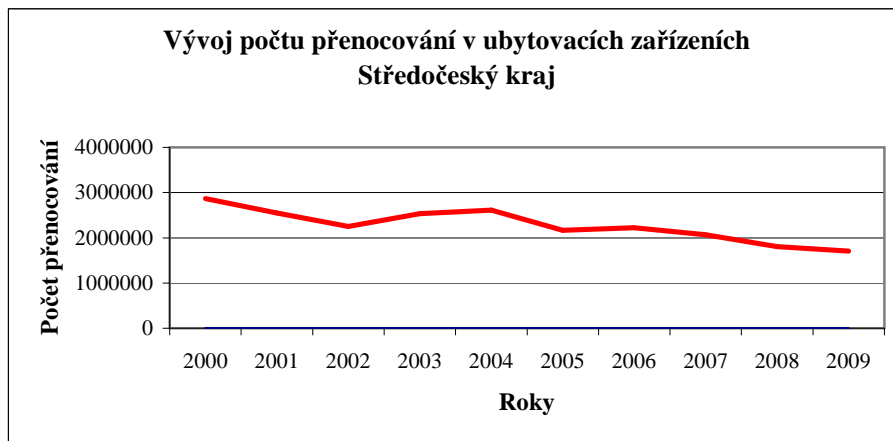
I přes veškeré kulturní památky a zajímavosti Středočeského kraje, cestovní ruch zaujímá jen velice nízké procento z celkové hrubé přidané hodnoty toho regionu. Počet hostů v ubytovacích zařízeních rok od roku klesá, stejně tak jako s tím spojený počet přenocování, což naznačují dva následující grafy.

Graf 2: Vývoj počtu hostů v ubytovacích zařízeních – Středočeský kraj

Pramen: Český statistický úřad

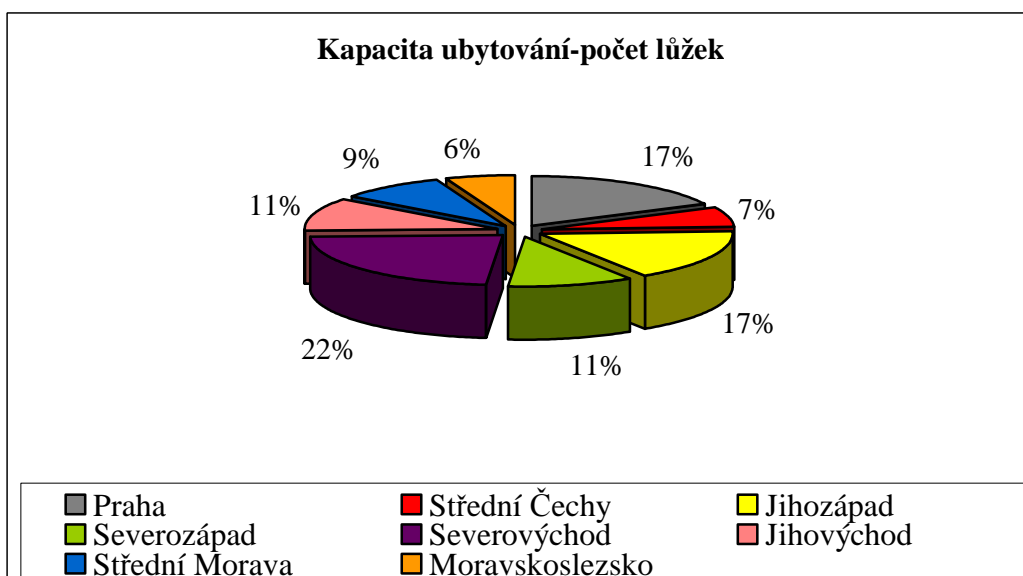
Graf 3: Vývoj počtu přenocování v ubytovacích zařízeních – Středočeský kraj

Pramen: Český statistický úřad

Hlavní slabou stránkou Středočeského kraje jsou jeho ubytovací kapacity a také jejich kvalita. Středočeský kraj disponuje 37 407 lůžky, což je pouhých 7% z kapacity ubytovacích zařízení z hlediska počtu lůžek v celé České republice (viz Graf 4: Kapacita ubytovacích zařízení v počtu lůžek dle NUTS II za rok 2009). Problémem je také odliv turistů do hlavního města Prahy, kde je kvalita nabízeného ubytování mnohem větší a je zde i pestřejší výběr ubytování.

Graf 4: Kapacita ubytovacích zařízení v počtu lůžek dle NUTS II za rok 2009

Pramen: Český statistický úřad

4.1. Strukturovaná SWOT analýza cestovního ruchu ve Středočeském kraji

V rámci analýzy cestovního ruchu ve Středočeském kraji bych chtěla zhodnotit silné a slabé stránky regionu a příležitosti a hrozby, které s nimi souvisí. Silné a slabé stránky rozložím do čtyř oblastí: silné a slabé stránky z hlediska návštěvnické atraktivity regionu, dopravní a technické infrastruktury, služeb a organizací a z hlediska základních charakteristik regionu.

4.1.1. Silné a slabé stránky – návštěvnická atraktivita regionu

<i>Silné stránky regionu</i>	<i>Slabé stránky regionu</i>
<ul style="list-style-type: none">• <i>množství kulturních a historických památek lokálního až mezinárodního významu</i>• <i>pestrá krajina plná přírodních atraktivit</i>• <i>existence řady chráněných území</i>• <i>poznávací, sakrální i venkovská turistika</i>• <i>množství kulturních zařízení, významné kulturní akce</i>• <i>pravidelné sportovní a turistické akce</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>nedostatečná péče o historické památky</i>• <i>nízká nabídka produktů v cestovním ruchu</i>• <i>špatná forma nabídky a realizace služeb</i>• <i>špatná dostupnost informací pro turisty</i>• <i>zaměření pouze na letní sezónu</i>

4.1.2. Silné a slabé stránky – dopravní a technická infrastruktura

<i>Silné stránky regionu</i>	<i>Slabé stránky regionu</i>
<ul style="list-style-type: none">• <i>hustá síť hlavních silničních a železničních tahů</i>• <i>sousedství s mezinárodním letištěm</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>nízká kvalita silničních komunikací</i>• <i>nedostatečné ubytovací kapacity a také jejich kvalita</i>

<p><i>Ruzyně</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>více než 20 letišť pro sportovní létání</i> • <i>husté propojení měst a obcí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nedostatečná infrastruktura pro sportovní aktivity</i> • <i>špatné orientační a místní značení</i> • <i>nízká kapacita a dostupnost stravovacích zařízení</i>
---	--

4.1.3. Silné a slabé stránky – služby a organizace cestovního ruchu

<i>Silné stránky regionu</i>	<i>Slabé stránky regionu</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>množství aktivních organizací na podporu cestovního ruchu (místní akční skupiny, mikroregiony,...)</i> • <i>významná nabídka služeb pro hippoturistiku a jezdeckví</i> • <i>množství škol se zaměřením na cestovní ruch</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nízká propagace regionu</i> • <i>nízká informovanost o regionu, zejména v cizích jazycích</i> • <i>špatná úroveň průvodcovské činnosti a její nedostatek</i> • <i>nízká úroveň zaměstnanosti v oblasti cestovního ruchu</i>

4.1.4. Silné a slabé stránky – základní charakteristiky regionu

<i>Silné stránky regionu</i>	<i>Slabé stránky regionu</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>nízká míra nezaměstnanosti</i> • <i>vysoká podnikatelská aktivita</i> • <i>významná rekreační oblast obyvatel hlavního města</i> • <i>výhodná geografická poloha</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vysoká kriminalita</i> • <i>špatná politika cestovního ruchu na krajské úrovni</i> • <i>pobyt turistů v regionu je velice krátkodobý</i> • <i>nedostatek kapitálu pro rozvoj aktivit v rámci cestovního ruchu</i>

4.1.5. Příležitosti a ohrožení

<i>Příležitosti</i>	<i>Ohrožení</i>
<ul style="list-style-type: none">• <i>moderní trendy – zdravý životní styl, aktivní trávení dovolené, venkovská turistika</i>• <i>volný vstup do země v rámci vstupu do Schengenského prostoru</i>• <i>možnost čerpání finančních prostředků z EU i z národních fondů</i>• <i>rostoucí zájem o destinace střední Evropy</i>• <i>alternativní využití zemědělských usedlostí</i>• <i>poptávka po tradičních či tématických pobytech</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>finanční krize a hospodářská recese</i>• <i>nárůst terorismu</i>• <i>nedostatečné zajištění propagace regionu</i>• <i>znehodnocení turistických oblastí z důvodu nevhodných zásahů</i>• <i>poskytování služeb nízké kvality</i>• <i>nízká podpora cestovního ruchu</i>• <i>podcenění významu cestovního ruchu</i>• <i>zaostalost za moderními trendy</i>

4.2. Podpora cestovního ruchu z Evropské unie

Na základě SWOT analýzy cestovního ruchu na území Středočeského kraje lze vyvodit, že tento region by se měl zaměřit zejména na:

- rozvoj a zkvalitnění služeb (např. zvýšení úrovně průvodcovské činnosti),
- rozvoj marketingu,
- rozvoj podpůrné vybavenosti (např. zvýšení kapacity a kvality ubytování),
- rozvoj organizačního zajištění cestovního ruchu na krajské úrovni.

Středočeský kraj má obrovský potenciál pro cestovní ruch a není zde třeba rozsáhle budovat nové atraktivity. Region by však měl investovat do oprav, rekonstrukcí objektů v oblasti kultury, sportu či infrastruktury, které jsou nevyužívané nebo jen částečně využívány. Pozornost by si jistě také zasloužily objekty, které jsou sice využívány, ale již

zchátralé či neodpovídající požadavkům turismu 21. století z hlediska kvality, vybavenosti atd.

Kromě podpory z rozpočtu kraje, která slouží zejména na vydávání propagačních materiálů či fungování organizací destinačního managementu, mohou podnikatelé v cestovním ruchu žádat o podporu z Evropské Unie.

Hlavními zdroji podpory EU do cestovního ruchu ve Středočeském kraji je Regionální operační program NUTS II Střední Čechy a Program rozvoje venkova. Těžiště intervencí v oblasti cestovního ruchu v programovacím období 2007 – 2013 tedy leží v Regionálním operačním programu. Dříve tuto funkci zastával Integrovaný operační program, ten je na toto období však zaměřen na podporu projektů celonárodní úrovně. Od roku 2007 regionální operační programy představují hlavní zdroj veřejné podpory cestovního ruchu v České republice na regionální úrovni. Prostřednictvím ROP budou podporováni podnikatelé v cestovním ruchu s doloženým dvouletým účetním obdobím nebo podnikatelé v cestovním ruchu s obdobím kratším než 2 roky, kteří realizují projekty v obcích nad 2000 obyvatel. Naopak Program rozvoje venkova se zaměřuje spíše na začínající podnikatele v oblasti cestovního ruchu v obcích do 2000 obyvatel. V oblasti kulturního dědictví venkova podporuje Program rozvoje venkova projekty v obcích do 500 obyvatel, naproti tomu ROP NUTS II Střední Čechy podporuje pouze projekty zaměřené na kulturní památky minimálně regionálního významu s využitím pouze pro infrastrukturu cestovního ruchu.

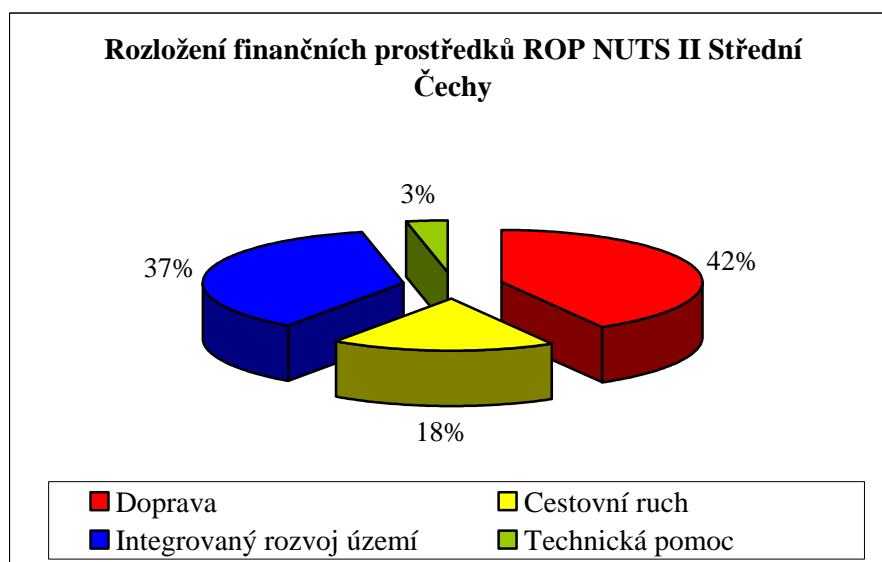
4.2.1. Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

ROP NUTS II Střední Čechy představuje hlavní programový dokument, který určuje priority regionu pro čerpání strukturálních fondů v programovém období 2007–2013. ROP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Cíle Konvergence a je na něj vyčleněno 559,1 mil. EUR. Tento program lze rozčlenit do 4 prioritních os, kterými jsou:

- Doprava,
- Cestovní ruch,
- Integrovaný rozvoj území,
- Technická pomoc.

Nejvíce finančních prostředků přichází do prioritních os Doprava a Integrovaný rozvoj území, naopak do prioritní osy Cestovní ruch je vyčleněno pouhých 100,6 milionů EUR, což je zhruba 18% z celkové alokované částky ROP. Jednotlivé zastoupení prioritních os je znázorněno na následujícím grafu.

Graf 5: Rozložení finančních prostředků ROP NUTS II Střední Čechy

Pramen: www.ropstrednicechy.cz

Hlavním cílem prioritní osy Cestovní ruch je zvýšení návštěvnosti a prodloužení délky pobytu návštěvníků, což by mělo vést ke zvýšení příjmů z cestovního ruchu. Specifickými cíli je pak rozšíření a zkvalitnění nabídky základní a doplňkové infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu a zefektivnění systému propagace a řízení na úrovni turistických destinací.

Finanční prostředky určené na podporu cestovního ruchu plynou do těchto 3 hlavních oblastí podpory:

- podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu,
- veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu,
- propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje.

V rámci podnikatelské infrastruktury je podporováno zejména budování nových ubytovacích zařízení nebo jejich rozšiřování či modernizace včetně rozšiřování o objekty stravovacích zařízení. Důležitá je také podpora transformace stávajících nevyužívaných či k jiné funkci sloužících objektů na ubytovací zařízení. Cílem je zvýšení kapacity a kvality

ubytovacích služeb. Dále finanční prostředky putují na rozšíření nabídky doplňkových služeb ve vazbě na ubytovací zařízení jakými jsou např. wellness služby, sportovní zařízení, půjčovny sportovních potřeb atd. Podpora se také vztahuje na financování přístupových komunikací, parkovacích míst a odpočívadel, která na danou infrastrukturu navazují. Nemálo peněz je možno také získat pro potřeby poznávacího cestovního ruchu, kam patří zejména budování či rekonstrukce muzeí, skanzenů či obdobných zařízení.

Druhou oblastí podpory je veřejná infrastruktura, kterou je třeba také budovat, neboť veřejné i podnikatelské služby v rámci cestovního ruchu se z pohledu návštěvníka navzájem doplňují. Hlavní podporovanou aktivitou je budování turistických stezek či cyklostezek s využitím pro cestovní ruch včetně doprovodné infrastruktury, rozvoj a obnova infrastruktury pro vodáckou turistiku a rekreační plavbu či rekonstrukce a revitalizace kulturních památek. Důležitým bodem je také zřízení, rozšíření nebo modernizace informačního systému v jednotlivých turistických destinacích. Do tohoto systému patří například sítě infocenter, navigační a orientační systémy a také internetový systém.

Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje je poslední oblastí podpory. Orientuje se zejména na tvorbu a distribuci propagačních a informačních materiálů či dalších marketingových nástrojů a také na podporu vytváření řídicích a koordinačních struktur v jednotlivých destinacích. Jedním z účelů této prioritní oblasti je také organizace různých konferencí a seminářů o cestovním ruchu a prezentace turistických destinací na veletrzích.

Veškeré tyto aktivity spojené s podporou cestovního ruchu ve Středočeském kraji lze shrnout do pěti kategorií oblastí intervence, což znázorňuje následující tabulka včetně částek alokovaných do jednotlivých domén. [10]

Tabulka 2: Alokace peněžních zdrojů – prioritní osa Cestovní ruch

Informační a komunikační technologie (přístup, zabezpečení, výzkum, inovace atd.)	2 200 000 EUR
Propagace přírodního bohatství	2 745 963 EUR
Ochrana a rozvoj přírodního dědictví	3 285 792 EUR
Jiná podpora zlepšení služeb cestovního ruchu	77 308 073 EUR
Ochrana a zachování kulturního dědictví	15 095 263 EUR
CELKEM	100 635 091 EUR

Pramen: ROP NUTS II Střední Čechy

4.2.2. Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova je financován Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a určuje politiku rozvoje venkova Středočeského kraje pro období 2007 – 2013. V rámci oblasti NUTS II Střední Čechy je na Program rozvoje venkova alokováno pro období 2007 – 2013 zhruba 27,73 milionů EUR. Prostřednictvím tohoto fondu jsou financovány nejen zemědělské aktivity, ale také aktivity související s využitím kulturního a přírodního dědictví ve prospěch cestovního ruchu, a to zejména v rámci osy III a IV.

Osa III se zaměřuje převážně na diverzifikaci hospodářství na venkově a také na zkvalitnění života v těchto oblastech. Diverzifikací je zde myšlena orientace zemědělských podnikatelů směrem k nezemědělským činnostem. Podporu však může získat i nezemědělský podnikatel, a to zejména v rámci podpory cestovního ruchu, musí mít však méně než dvouletou historii podnikání v oblasti cestovního ruchu. Pomoc je zaměřena na budování ubytovacích zařízení včetně zařízení s tím souvisejících jako jsou stravovací objekty, sportoviště a další turistické infrastruktury v obcích do 2000 obyvatel. S podporou cestovního ruchu také souvisí ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova, kde jsou podporovány investice na údržbu, obnovu či zhodnocení kulturních památek, historických parků a zahrad, kulturních prvků vesnic a venkovské krajiny atd. Dále jsou také podporovány veškeré kulturní aktivity spojené s místní tradiční lidovou kulturou, jako je např. budování nových výstavních expozic či muzeí.

Osa IV je osou metodickou, tzn. osou, prostřednictvím níž je uskutečňována realizace místní rozvojové strategie, tedy realizace cílů všech opatření Programu rozvoje venkova. Tato osa využívá principu Leader, který se zakládá na spolupráci různých místních subjektů působících ve venkovské oblasti. Významnými aktéry jsou pak zejména místní akční skupiny, které v rámci svého Strategického plánu Leader poskytují podpory konkrétním projektům.

4.2.2.1. Místní akční skupiny

Na území Středočeského kraje působí 18 místních akčních skupin spadajících do Národní sítě rozvoje venkova, jejichž přehled si můžete prohlédnout na obrázku „MAS Středočeského kraje“.

Obr 1: MAS Středočeského kraje

Pramen: www.nsmascr.cz [online]. 2008-2010 [cit. 2010-03-20]. MAS Středočeského kraje. Dostupné z WWW: <http://www.nsmascr.cz/index.php?id=mas_stredocesky_kraj.html>.

Jednotlivé místní akční skupiny se více či méně ve svých rozvojových dokumentech zabývají cestovním ruchem na území, ve kterém působí. V této souvislosti je výhodou těchto MAS jejich struktura, neboť jejich členové jsou zástupci jak veřejného sektoru (sdružení obcí či mikroregiony), tak i soukromého sektoru (podnikatelé) a neziskového sektoru, přičemž zástupci soukromého a neziskového sektoru tvoří dle pravidel 50 a více procent celkového počtu členů. Spolupráce členů MAS je tak dobrým základem pro tvorbu a prodej konkurenceschopných produktů cestovního ruchu.

Podpora z Programu rozvoje venkova je však poskytována pouze místním akčním skupinám, které splnily kritéria přijatelnosti dle Státního zemědělského intervenčního fondu. Těch je ve Středočeském kraji pouhých 11, což znárodňuje následující tabulka MAS Středočeského kraje podporované z Programu rozvoje venkova.

Tabulka 3: MAS Středočeského kraje podporované z Programu rozvoje venkova

Název MAS	Právní subjektivita	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Hustota (ob./km ²)
Posázaví	o.p.s.	92 270	1 270	70,93
Přemyslovské střední Čechy	z.s.p.o.	63 509	578,2	109,84
MAS Vyhlídky	o.s.	30 298	319,14	94,94
Podlipansko	o.p.s.	30 937	363,64	85,08
MAS Sedlčansko	o.p.s.	20 309	403,84	50,29
Lípa pro venkov	o.s.	29 039	675,6	42,98
MAS Římsko	o.s.	29 166	235,57	123,81
Region Pošembeří	o.p.s.	31 487	252,7	124,6
MAS Rakovnicko	o.s.	44 670	652,07	68,5
MAS Svatojiřský les	o.s.	13 783	261,27	52,75
MAS Karlštejsko	o.s.	47 862	419,71	114,04

Pramen: autorka

Na základě přijetí mezi MAS podporované z Programu rozvoje venkova je místní akční skupině alokována částka pro daný rok, kterou může následně použít na konkrétní projekty, ty však musí být v souladu nejen s příslušnými podmínkami Programu rozvoje venkova, ale i se schváleným Strategickým plánem Leader místní akční skupiny. Následující tabulka znázorňuje jednotlivé alokované částky pro místní akční skupiny Středočeského kraje v letech 2008, 2009 a 2010.

Tabulka 4: Alokace částek pro MAS Středočeského kraje podporované v rámci PRV

Název MAS	Alokace 2008 v Kč	Alokace 2009 v Kč	Alokace 2010 v Kč
Posázaví	14 606 905	19 613 638	20 623 460
Přemyslovské střední Čechy	11 591 079	15 564 107	20 676 938
MAS Vyhlídky	7 409 846	9 949 716	12 682 815
Podlipansko	0	11 946 846	13 078 584
MAS Sedlčansko	0	3 433 531	3 590 739

Lípa pro venkov	7 251 043	9 736 480	11 096 509
MAS Říčansko	8 431 762	11 321 903	13 080 386
Region Pošembeří	0	10 803 295	11 318 664
MAS Rakovnicko	0	5 598 139	5 815 713
MAS Svatojiřský les	0	7 656 517	8 013 013
MAS Karlštejnsko	0	5 251 430	10 015 274
CELKEM	49 290 635	110 875 602	129 992 095

Pramen: autorka

4.2.2.2. Posázaví o.p.s.

Místní akční skupina Posázaví o.p.s. je neziskovou organizací na území okresu Benešov, jejímž účelem je rozvoj regionu Posázaví se zaměřením na zlepšení kvality života regionu. Pod pojmem „kvalita života“ je představováno zdravé dobré prostředí, především pak zdravá krajina, rozvinutá infrastruktura a systém služeb a společenský a spolkový život regionu, což je již druhá zpracovaná rozvojová strategie pro region. První strategie byla vypracována v letech 2003 a 2004, následně druhá strategie byla připravena v roce 2005 pro evropské období 2007 – 2013.

Region Posázaví je tradičním turistickým regionem. Jeho typicky venkovský charakter spolu s přírodními a kulturními zajímavostmi ho předurčuje k využití v oblasti cestovního ruchu. S tímto oborem jde ruku v ruce nutnost zlepšování komunikace, nutnost brát zřetel na potřeby místních obyvatel, ale také nutnost vyhovět potřebám návštěvníků a zkvalitňování služeb.

Region Posázaví se rozprostírá na území 99 obcí. Celková výměra oblasti je 127 435 hektarů, na nichž žije 92 270 obyvatel. Region se profiluje jako tradiční turistický, neboť pro cestovní ruch jsou na většině území vhodné podmínky, a je uskutečňován ve dvou polohách a to individuální chatová rekreace a návštěvníci regionu - turisté. Obě tyto oblasti je nutné podporovat a eliminovat jejich negativní vlivy na region. Např. individuální chatová rekreace přináší řadu negativních dopadů pro obce i region – odpady, sezónní dopravní zátěž, nárazové přetížení místních služeb, nesounáležitost s regionem atd. Pro větší atraktivitu regionu je třeba zvyšovat kvalitu služeb, rozšiřovat propagaci regionu a propojovat s místní ekonomikou. Důležité je prodloužit délku pobytu na území regionu rozšířením počtu ubytovacích kapacit a rozšířením služeb.

Další aktivitou MAS Posázaví o.p.s je zlepšování stavu a obnova kulturních památek, jež jsou z nedostatku finančních prostředků velice zanedbávány. Dále se také snaží podporovat tradiční spolupráci obcí, která vždy přinášela výsledky pro zvýšení kvality života v malých obcích, či spolupráci na úrovni regionů. Posázaví o.p.s zde působí také jako platforma pro zkvalitnění spolupráce mezi podnikateli, neziskovými organizacemi, obcemi, svazky obcí, městy a státními úřady. [11]

Posázaví o.p.s. poskytuje všem svým partnerům poradenský servis při přípravě žádostí o finanční prostředky z různých fondů a grantů a zároveň iniciuje propojení jednotlivých projektů do funkčních celků. Otázka, jaké projekty lze finančně podporovat, vychází ze strategie rozvoje regionu místní akční skupiny, jež předpokládá získání podpory z Programu rozvoje venkova v Ose Leader. Jedná se o tzv. Strategický plán Leader. Program Leader však zcela jistě nedokáže pokrýt všechny cíle této strategie, a proto je doplňován dalšími možnými zdroji v oblastech, které Leader přesahují. Jak již bylo řečeno, hlavní vizí této strategie je zlepšení kvality života v regionu Posázaví. Tento cíl má být naplňován prostřednictvím pěti prioritních oblastí:

- zachování a zhodnocení přírodního a architektonického dědictví regionu,
- celkové zvýšení přitažlivosti regionu jako místa pro život a rekreaci,
- zapojení veřejnosti do veřejného života, rozhodování v regionu a spolkové činnosti,
- podpora rozvoje infrastruktury,
- podpora aktivit dětí a mládež.

Rozvoj regionu je velmi široký pojem a může zasahovat do mnoha oblastí života společnosti. Tato strategie si však nedává za cíl postihnout celou možnou škálu této problematiky. Vymezená strategie se tedy věnuje jen těmto pěti oblastem, ve kterých chce být MAS Posázaví aktivní. Proto např. strategie zcela záměrně opomíjí oblast sociálních služeb, které se věnují jiné koncepční materiály.

Kvalita života je určována několika důležitými kritérii. Prvním z nich tvoří zdravé životní prostředí, jehož důležitou součástí představuje zdravá krajina, ve které člověk hospodaří, využívá ji pro rekreaci a přitom respektuje principy ochrany přírody. Do další oblasti ovlivňující kvalitu života zasahuje kvalita sítí technické infrastruktury, neboť základním předpokladem rozvoje obcí je právě dopravní infrastruktura, vodovody či

kanalizace. Dalším z významných kritérií je občanská vybavenost a dostupnost základních služeb i na venkově. S kvalitou života souvisí i hojnost a podpora spolkového a kulturního života v regionu a to i na malých obcích. V neposlední řadě kvalita života obyvatel odvisí od možnosti občanů podílet se na správě a rozvoji regionu, ve kterém žijí.

Z tohoto důvodu hlavní cestou, kterou má být lepší kvality života v regionu dosaženo, je udržitelný rozvoj cestovního ruchu spolu s pokračující a prohlubující se spoluprací mezi všemi sektory společnosti. Strategický program Leader místní akční skupiny Posázaví navazuje na strukturu Programu rozvoje venkova v rámci tzv. fichí, kterých je pro období 2007 – 2013 šest:

- Fiche 1 – Aby se vám tu líbilo
- Fiche 2 – Poznejte to u nás
- Fiche 3 – Aby se nám tu líbilo
- Fiche 4 – Ctíme svou minulost
- Fiche 5 – Myslíme na budoucnost
- Fiche 6 – Stavíme na dětech, mládeži a rodině

Tři z těchto fichí se zaměřují přímo na cestovní ruch, jedná se o Fiche 1, 2 a 4. Cílem Fiche 1 – Aby se vám tu líbilo – je zvýšit počet lůžek a také prodloužit dobu pobytu v regionu, nabídnout návštěvníkům odpočinek i aktivní pobyt. Dalšími cíli je zaměření na různorodost venkovské ekonomiky, vytvoření infrastruktury a služeb pro cestovní ruch a také cílená podpora návštěvnosti regionu. Je důležité, aby se tu návštěvníkům líbilo a měli kde trávit svůj volný čas. Velmi důležitou prioritou je budování a modernizace malokapacitního ubytování a jeho provázání s regionálními produkty a službami, které doposud v regionu chybí.

Cílem Fiche 2 – Poznejte to u nás – je seznámení návštěvníka regionu s historií, s přírodními, kulturními a technickými zajímavostmi regionu, vybudování naučných stezek a zprůchodnění krajiny ve spojení s aktivním pobytem. V regionu je mnoho místních památek, historických a přírodních lokalit spojených s poutavými událostmi. Toto vše je možné využít k tomu, aby mohl návštěvník region lépe poznat. Velkým potenciálem je budování naučných a turistických cest. Prioritou je obnova starých cest, které lze provázat s regionálním produktem a s regionální službou, je třeba zajistit průchodnost krajinou, využít krásných přírodních zákoutí na loukách i v lese. S tím vším je spojen aktivní pobyt v přírodě. Prioritní

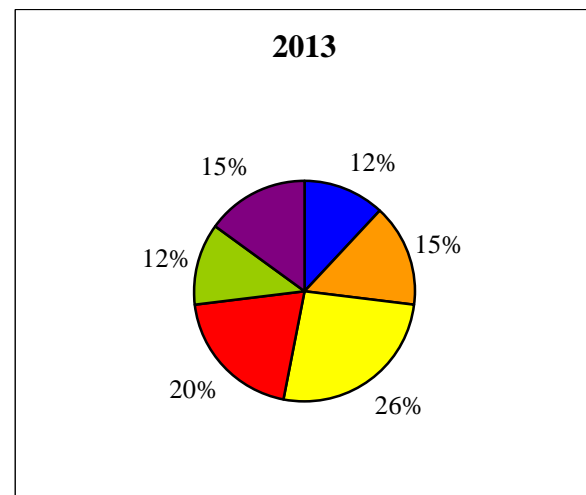
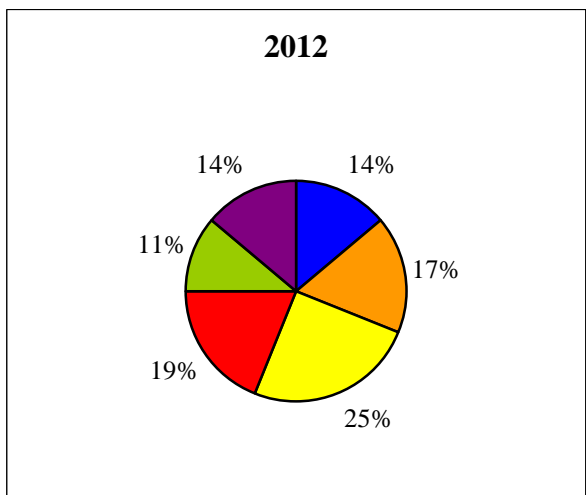
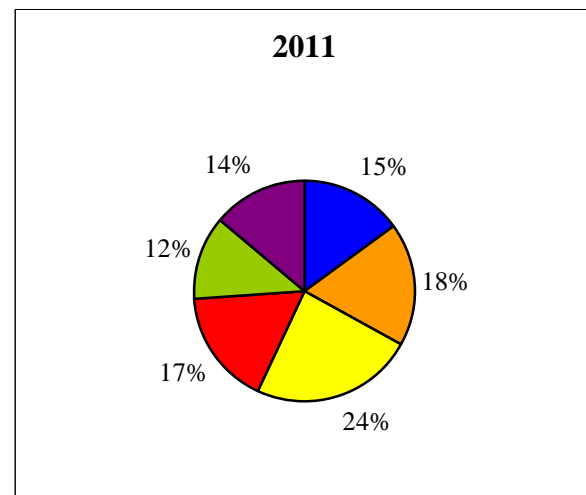
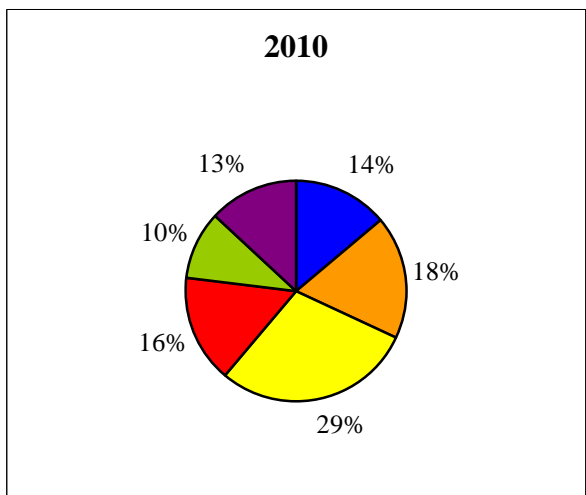
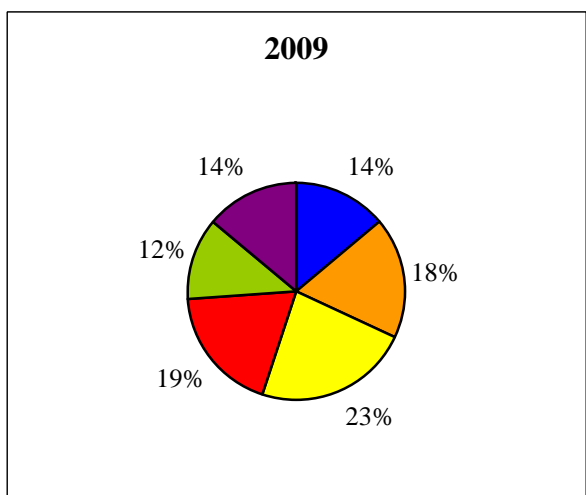
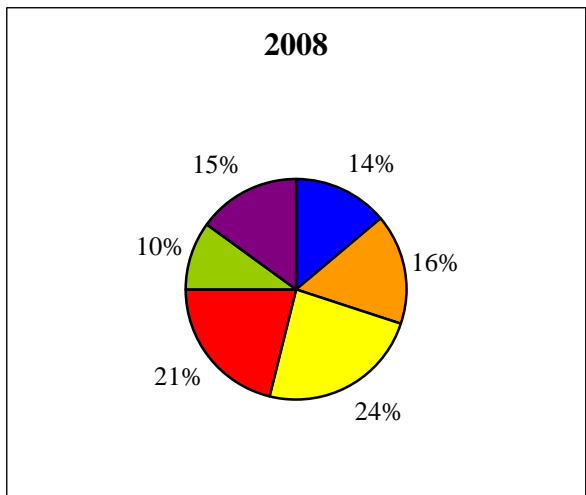
je také využití vodní turistické cesty po řece Sázavě, která skýtá velký potenciál rozvoje služeb, např. budování kempů, stravovacích zařízení, půjčoven sportovního vybavení atd.

Cílem Fiche 4 – Ctíme svou minulost – je obnova, zakládání a modernizace malých muzeí v návaznosti na historické události a aktivity, záchrana, oživení kulturního dědictví a jeho nové využití. Pro potřeby prezentace kulturního dědictví je třeba ho zmapovat a sepsat za účelem jeho zachování a o těchto místních pokladech vydat publikace. Cílem je zejména zvýšení atraktivity regionu postavené na zachování kulturního dědictví, prostřednictvím kterého dojde k posílení sounáležitosti lidí s regionem. V regionu je díky jeho bohaté historii velké množství kulturních památek i památek místního významu. Drobné sakrální objekty, kostely, tvrze a mnoho dalších staveb pomalu chátrá, mnohdy nejsou ani moc vidět. Prioritou je tedy propagace tohoto kulturního dědictví. Prostřednictvím oživení památek dojde k jejich vyššímu využití a tím k zastavení jeho chátrání. Je třeba také zvýšit zájem obyvatel o místní památky a posílit respekt k nim.

Nepřímo s cestovním ruchem souvisí Fiche 3 – Aby se nám tu líbilo. Cílem této fiche je zvýšit počet upravených prostranství a objektů sloužících veřejnosti, čímž by se mělo přispět k zatraktivnění vzhledu obcí avšak nejen pro bydlení, ale také pro rekreaci. Na tuto oblast také spadá největší podíl financí (zhruba 25 %). Pětinový podíl má následně obnova kulturního dědictví, tedy Fiche 4. Zbylé fiche mají zhruba stejný podíl finančních prostředků, jak lze vyčíst i z následujících grafů, které zachycují rozvržení finančních prostředků mezi fiche v jednotlivých letech realizace Strategického plánu Leader. [12]

Graf 6: Rozvržení finančních prostředků mezi fiche v letech 2008 – 2013

Fiche 1	Aby se vám tu líbilo
Fiche 2	Poznejte to u nás
Fiche 3	Aby se nám tu líbilo
Fiche 4	Ctíme svou minulost
Fiche 5	Myslíme na budoucnost
Fiche 6	Stavíme na dětech, mládeži a rodině

Pramen: Strategický plán Leader

4.3. Projekt „Stavební úpravy a přístavba části farmy Heroutice“

4.3.1. Obecné informace

Pro ukázání praktické aplikace čerpání prostředků Evropské unie do turistiky v České republice jsem si vybrala projekt „Stavební úpravy a přístavba části farmy Heroutice“, který je financován z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci Programu rozvoje venkova. Jedná se o poskytnutí podpory v rámci strategické oblasti Celkové zvýšení přitažlivosti regionu jako místa pro život a rekreaci a v rámci strategického opatření Rozvoj cestovního ruchu.

Poskytovatelem dotace je Státní zemědělský intervenční fond skrze dotační program Program rozvoje venkova – Osa IV. Leader – Opatření IV. 1.2 Realizace místní rozvojové strategie. Konkrétní podpora na projekt „Stavební úpravy a přístavba části farmy Heroutice“ je poskytnuta místní akční skupinou Posázaví o.p.s. v rámci Fiche 1 Aby se vám tu líbilo – Hlavní opatření III. 1.3 Podpora cestovního ruchu – Vedlejší opatření I. 1.1.1 Modernizace zemědělských podniků.

Žadatelem a zároveň i zpracovatelem tohoto projektu je paní Jana Perníčková, která se zabývá následujícími činnostmi, jež mají vztah k předmětu projektu:

- rostlinná výroba kombinovaná se živočišnou výrobou (smíšené hospodářství),
- kempy a jiná zařízení pro krátkodobé ubytování,
- restaurace,
- ostatní sportovní činnosti.

4.3.2. Zdůvodnění projektu

Podstata problému včetně stručného popisu výchozího stavu

První zmínky o Herouticích nacházíme ve starých kronikách již v době Karla IV., kdy zde stála rytířská tvrz. Za třicetileté války došlo k jejímu zpusťování a na stejném místě byla v polovině devatenáctého století vybudována výstavní selská usedlost. Velikost některých budov, které stojí na této usedlosti do současnosti, dávají tušit, že se dříve jednalo o velice důležité a bohaté panské sídlo.

V roce 1991 byla usedlost (zatím její polovina) zakoupena nynějšími majiteli a začalo budování moderní farmy pro chov koní a agroturistiku.

Farma se nachází na samotě v krajině u Slapské přehrady, poblíž města Neveklov, necelou hodinu autem z Prahy směrem na jih. Leží poblíž historicky a turisticky zajímavého města Benešov v regionu Posázaví.

Pro pohodlí návštěvníků v současné době nabízí farma ubytování pro 27 lidí. Hosté jsou podle přání ubytováni v 2 – 3 lůžkových apartmánech s kompletním sociálním vybavením nebo ve čtyřlůžkových pokojích. Farma Heroutice však také nabízí levnější formu ubytování a to ve čtyřlůžkových chatkách se základním vybavením. Ubytovací zařízení je doplněno klubovnou a barem pro 30 lidí, který mohou návštěvníci kdykoli během pobytu využívat

Pro návštěvníky zde zajišťují jako doplňkovou službu stravování. Na farmě je v provozu stylová restaurace s výběrem hotových jídel i minutek, která je doplněna o venkovní terasu. V restauraci nabízí snídaně, obědy i večeře, které klienti konzumují v této nedávno zrekonstruované restauraci. Ta je součástí farmy a může sloužit i jako prostor pro společné akce. Využívání tohoto prostoru je tedy velice široké.

V dnešní době jsou součástí farmy Heroutice moderní stáje pro cca 60 koní, které slouží jako místo pro umístění jak vlastních koní, tak koní návštěvníků, kteří přijedou i se svými čtyřnohými miláčky.

Farma Heroutice nabízí možnost individuálního ježdění (výcvik začátečníků na lonži, vyjíždka do přírody, skoková vyjíždka do přírody, výcvik v jízdárně) tak jednodenní a dvoudenní výlety na koních Posázavím pro pokročilé (včetně ubytování a stravy). Na farmě Heroutice je vybudováno kvalitní kolbiště pro pořádání jezdeckých závodů, je zde umožněn i trénink a před závodní příprava jezdců i jejich koní.

Farma Heroutice u Neveklova je renomované jezdecké středisko specializované na práci s nejmladší jezdeckou generací. Každý rok přichází s aktuální nabídkou výcvikových kurzů jízdy na koni pro děti a připravují kromě tradičních a osvědčených akcí řadu novinek. Třetím rokem úspěšně zařazují do programu dětské jezdecké kurzy s jazykovým programem. Jazykové kurzy probíhají ve třech nabízených formách – v angličtině, němčině a francouzštině. Výuka probíhá skupinově formou her a soutěží odpovídajících věku dětí a je zaměřena zejména na „koňskou“ problematiku.

Farma Heroutice se také stala hostitelem mezinárodních jezdeckých závodů ve skákání CSICHJY pro děti, juniory a mladé jezdce a CSNP pro jezdce na pony.

Výše uvedené je jen však jen pouhým zlomkem aktivit a služeb z toho, co farma Heroutice nabízí. Její největší slabinou jsou však nedostatečné ubytovací kapacity.

Farma Heroutice má již také zkušenosti s čerpáním podpory z Evropské unie. V roce 2002 žádala o dotaci ve výši 0,5 milionu Kč na projekt s názvem „Rekonstrukce stáje u jízdárny“. Garantem minulého projektu byl opět Státní zemědělský intervenční fond.

Řešení problému

V rámci projektu „Stavební úpravy a přístavba části farmy Heroutice“ se bude kompletně předělávat jižní část objektu, přístavba je navržena na západní straně objektu jako kolmé křídlo se štítem na západní straně. Cílem je také vytvořit zázemí pro společné setkávání a hry za nepříznivého počasí ve formě klubovny. Tyto stavební úpravy a přístavba upraví spodní část, kde budou umístěny ubytovací pokoje, klubovny a sociální zařízení s umývárny pro návštěvníky farmy. V přízemí budou umístěny 2 ubytovací pokoje pro 2 osoby, 2 klubovny a sociální zařízení s umývárny. Takto zrekonstruované ubytování se bude udržovat nejen po dobu udržitelnosti projektu, ale i v následujících letech. Hlavním záměrem farmy Heroutice je poskytnout návštěvníkům co největší pohodlí, aby se neustále vraceli nejen na farmu Heroutice, ale také do celého regionu Posázaví. Majitelé farmy by rádi zachovali vysokou úroveň ubytování, přispěli k pohodlí malých i větších účastníků mezinárodních akcí, dětských táborů a pobytů rodičů s dětmi. Hlavními cílovými skupinami jsou tedy děti a mládež do 30 let (40%) a rodiny s dětmi (40%).

Jedna klubovna bude využívána jako rehabilitační místnost. Fyzioterapie bude prováděna externím pracovníkem, který bude k dispozici dle požadavků návštěvníků farmy.

Druhá klubovna bude využívána jako zázemí při dětských táborech, při seminářích apod.

Míra využití projektu je nastavena na celoroční využívání. Předpokládaná průměrná vytíženost o víkendech je 85% a předpokládaná průměrná vytíženost v pracovních dnech (pondělí – pátek) je 46%.

Projekt neuplatňuje žádné inovační postupy.

4.3.3. Realizace projektu – harmonogram a rozpočet

Místem realizace projektu je farma Heroutice, jež se nachází na katastrálním území obce Mlékovice u Neveklova a spadá do těchto oblastí:

- o obec s rozšířenou působností: Benešov

- okres (NUTS IV): Benešov
- kraj (NUTS III): Středočeský
- region (NUTS II): Střední Čechy
- MAS: Posázaví o.p.s.

Činnosti, které budou realizovány jako způsobilé výdaje v rámci projektu, vyjmenovává následující tabulka. Jedná se zejména o práce související se stavebními úpravami a přístavbou.

Tabulka 5: Způsobilé výdaje v rámci projektu v Kč – jednotlivé činnosti

Zemní práce	21 039
Svislé konstrukce	522 009
Úpravy povrchů	100 134,20
Přesun hmot	44 097,80
Tepelné izolace	65 471,40
Zdravotní technika	146 390
Sklobetonové konstrukce	4 790,50
Klempířské konstrukce	97 515,70
Truhlářské konstrukce	301 044
Podlahy z dlaždic a obklady	36 618,30
Podlahy ze syntetických hmot	3 746,10
Nátěry	53 835,10
Základy	144 225,40
Vodorovné konstrukce	337 346,20
Ostatní konstrukce a práce	53 853,50
Izolace proti vodě	132 050,50
Elektroinstalace	98 847,90
Ústřední vytápění	147 745
Tesařské konstrukce	370 709,80
Tvrdé krytiny	383 782,20
Zámečnické konstrukce	51 439
Povlakové podlahy	20 017,50
Keramické obklady	42 374,30
Malby	16 848,20
Vedlejší rozpočtové náklady	99 073,90
CELKEM	3 295 005

Pramen: Projekt „Stavební úpravy a přístavba části farmy Heroutice“

Se způsobilými výdaji v rámci projektu souvisí i samotný rozpočet projektu. Celkové výdaje jsou odhadnuté v částce 3 295 005 Kč. K této ceně musíme však ještě připočítat 19% DPH (626 051 Kč), dohromady je pak celkový rozpočet 3 921 056 Kč.

Veškeré položky celkových nákladů spojené s tímto projektem musely být pečlivě rozepsány. Do jednotlivých tabulek se uvádí popis práce, měrná jednotka, výměra, jednotková cena a cena celkem za položku. Cílem je určení způsobilých výdajů projektu, kterými je zde položka výdajů s názvem Obnova stávajícího malokapacitního ubytovacího, stravovacího zařízení, případně nová výstavba nebo přestavba budovy či její části na malokapacitní ubytovací nebo stravovací zařízení.

Struktura financování projektu vypadá následovně:

Celkové výdaje projektu = 3 921 056 Kč (i s DPH)

Nezpůsobilé výdaje projektu = 626 051 Kč

Celkové způsobilé výdaje projektu = 3 295 005 Kč

Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace = 2 000 000 Kč

Procento dotace = 50 %

⇒ Dotace = 1 000 000 Kč

○ Příspěvek EU = 80 % = 800 000 Kč

○ Příspěvek z národních zdrojů = 20 % = 200 000 Kč (státní rozpočet)

Ze soukromých zdrojů = 2 921 056 Kč

Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace jsou zde určeny částkou 2 000 000 Kč, která je vypočítána dle limitu místní akční skupiny Posázaví. Ta má nastavenou hranici na jednotku výdajů ve výši 7 000 Kč, přičemž způsobilým jednotkovým výdajem na Obnovu stávajícího malokapacitního ubytovacího, stravovacího zařízení, případně novou výstavbu nebo přestavbu budovy či její části na malokapacitní ubytovací nebo stravovací zařízení je částka 5 115 Kč/m³. Jelikož je obestavěný prostor budovaného ubytovacího zařízení 391 m³, celkové způsobilé výdaje pro stanovení výše dotace jsou 2 000 000 Kč.

Projekt nevyužívá leasing, nebude realizován formou věcného plnění a nebude realizován ani pomocí průběžného plnění.

Realizace projektu by měla probíhat od května roku 2008 do dubna roku 2010. V květnu roku 2008 začala první fáze projektu – Příprava projektové dokumentace, která trvala sedm měsíců. Následně byla v lednu 2009 podána Žádost o dotaci. Od února 2009 do dubna 2009, tedy v průběhu tří měsíců, proběhla realizace výběrového řízení. Na základě výběrového řízení mohla v květnu roku 2009 začít samotná realizace projektu, která byla naplánována na 12 měsíců, a to až do dubna roku 2010, kdy žadatelka předpokládá podání Žádosti o proplacení. Pro lepší znázornění rozložení časového plánu slouží následující časový harmonogram.

Tabulka 6: Časový harmonogram projektu

Fáze projektu	V.08	VI.08	VII.08	VIII.08	IX.08	X.08	XI.08	XII.08	I.09	II.09	III.09	IV.09	V.09	VI.09	VII.09	VIII.09	IX.09	X.09	XI.09	XII.09	I.10	II.10	III.10	IV.10	
<i>Příprava projektové dokumentace</i>	■	■	■	■	■	■	■																		
<i>Podání Žádosti o dotaci</i>								■																	
<i>Realizace výběrového řízení</i>									■	■	■														
<i>Realizace projektu</i>												■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
<i>Podání Žádosti o proplacení</i>																									■

Pramen: Projekt „Stavební úpravy a přístavba části farmy Heroutice“

4.3.4. Technické řešení projektu

Stavební úpravy se týkají stávajícího objektu v areálu farmy. Objekt je přízemní navazující ve tvaru L kolmo na další objekt areálu, zastřešený sedlovou střechou ukončenou na jižní straně valbou. V objektu je v přízemí umístěno klubové zařízení a v jižní samostatně přístupné části je vybudována klubovna pro děti se samostatným sociálním zařízením. Půdní prostor je nad celým objektem bez využití. Vytápění je teplovodní ústřední. Objekt je napojen na rozvody vody a kanalizace.

Stavební úpravy se týkají samostatné jižní části, která bude kompletně zbourána a postavená nově na rozšířeném půdorysu západním směrem. Dispozice klubového zařízení zůstane beze změn.

V přízemí budou umístěny 2 ubytovací pokoje, 2 klubovny a sociální zařízení s umývárnamí. Pokoje budou 2 dvoulůžkové, klubovny budou sloužit i pro letní tábory pořádané na pozemku investora.

Novostavba je navržena z běžných stavebních materiálů. Nové obvodové a vnitřní nosné zdivo je navrženo z cihelných příčně děrovaných bloků Porotherm. Příčky v přízemí by měly být zděné, stropní konstrukce bude z keramických vložek Miako a nosníků Pot. Krov bude dřevěný vázaný, kratina tašková betonová. Tepelná izolace z minerálních vláken. Napojení stavby bude na současnou dopravní a technickou infrastrukturu. Celkový obestavěný prostor ubytovacích pokojů přízemí je 391 m³.

4.3.5. Výsledky projektu

Projekt nevytváří žádné nové pracovní místo. Hlavním výsledkem projektu „Stavební úpravy a přístavba části farmy Heroutice“ by tedy měly být dva nově vybudované dvoulůžkové pokoje a dvě klubovny, které budou sloužit jako zázemí pro návštěvníky. Takto zrekonstruované ubytování se bude udržovat nejen po dobu udržitelnosti projektu, ale i v následujících letech.

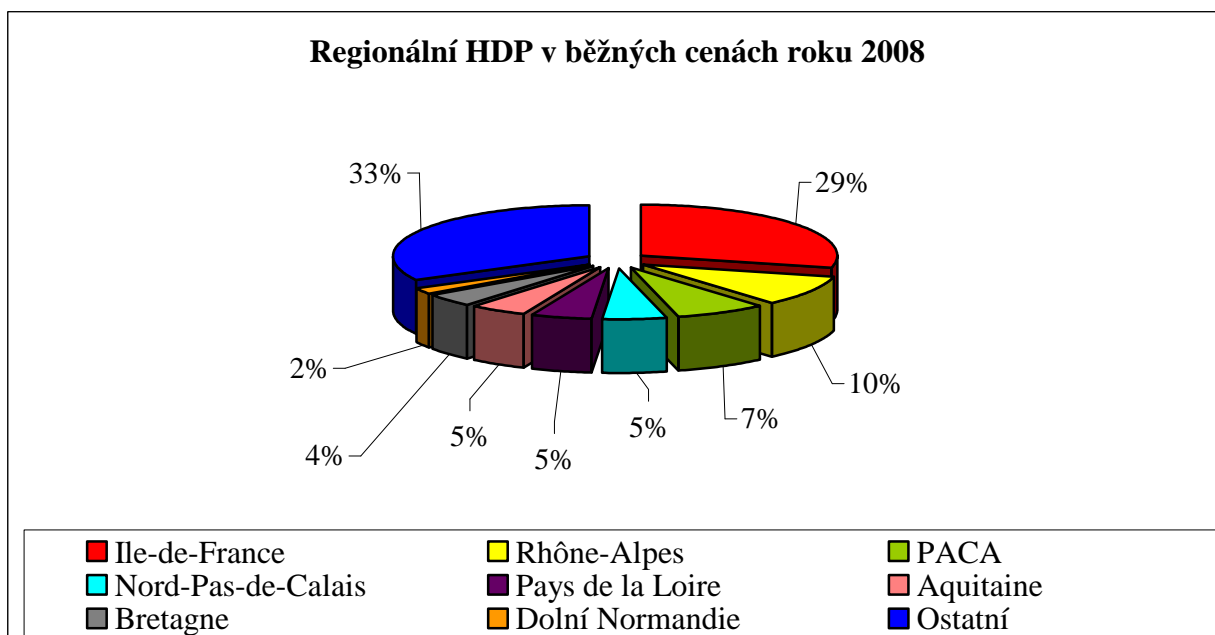
Agroturistika je zde prezentována koňmi a velkým množstvím aktivit s nimi spojených. Spojuje se zde jezdecký sport s návštěvou zámku Konopiště, zámku Vrchotovy Janovice, popř. muzea Josefa Suka v Křečovicích. Návštěvníci mohou zavítat např. i do rekreačního střediska Nová Živohošť či Nová Rabyň. Je jim k dispozici také nedaleký Měřín se svým krytým bazénem. V okolí je zde mnoho aktivit, které nelze stihnout navštívit během jedné návštěvy, a proto je cílem farmy Heroutice udělat maximum pro návrat co nejvíce hostů.

I z těchto důvodů se farma Heroutice vybrala pro realizaci projektu rekonstrukci ubytování, aby se návštěvníci do regionu Posázaví rádi a často vraceli nejen pro velké množství zajímavostí, ale také pro hezké a kvalitní ubytování, které je spojeno s velkým množstvím různých aktivit a množstvím aktivního odpočinku, který je především zaměřen na agroturistiku.

5. NUTS II Dolní Normandie

Oblast NUTS II Dolní Normandie je tvořena francouzským regionem Dolní Normandie, který sdružuje tři departementy Calvados, Manche a Orne a je jednou z 22 oblastí NUTS II na území metropolitní Francie. Dolní Normandie o rozloze 17 568 km² se nachází v severo – západní Francii a ze své severní a západní strany je omývána kanálem La Manche. Sídlem této oblasti je město Caen. K 1.1. 2008 žilo na území Dolní Normandie 1 463 000 obyvatel. Dolní Normandie se podílí na hrubém domácím produktu Francie pouhými dvěma procenty, což ji řadí až na 19. místo ze všech oblastí NUTS II. Pro lepší znázornění poslouží následující graf 7: HDP v běžných cenách roku 2008 dle regionů NUTS II Francie.

Graf 7: HDP v běžných cenách roku 2008 dle regionů NUTS II Francie

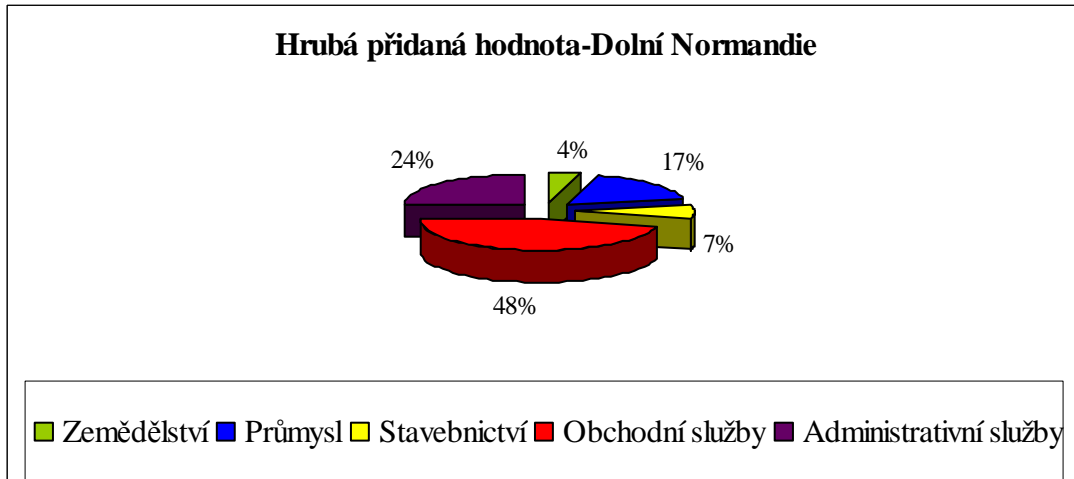

Pramen: Institut National de la Statistique et des Études Économiques

Dolní Normandie je v rámci celé Francie prvním zemědělským regionem ve výrobě másla, čerstvých a měkkých sýrů, zejména také v produkci jablek na mošt, pórku a řepy a v chovu koní. Tato oblast je zároveň také čtvrtým francouzským regionem v automobilovém průmyslu za Alsaskem, Lorraine a Franche-Comté, neboť se zde nachází továrny hlavních automobilek jako je Peugeot, Renault či Faurecia. Největší podíl na hrubé přidané hodnotě tohoto regionu však nemá ani primární, ani sekundární sektor, ale sektor terciární, který vytváří zhruba 71% hrubé přidané hodnoty a který je zde zastoupen zejména cestovním ruchem, dopravou a obchodem, jež vytváří 68,5% pracovních míst z celého regionu.

Rozdělení hrubé přidané hodnoty regionu mezi jednotlivé sektory a aktivity zobrazuje následující graf.

Graf 8: Hrubá přidaná hodnota Dolní Normandie – podíly sektorů

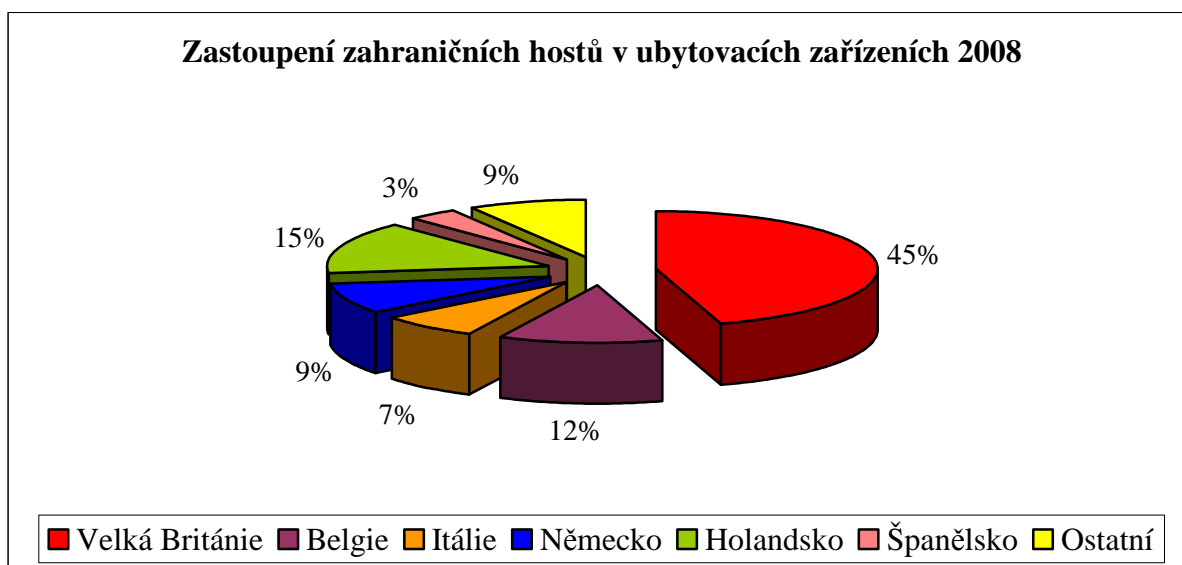
Pramen: Institut National de la Statistique et des Études Économiques

S ohledem na přínosy pro životní prostředí, krajinu a životní prostor, cestovní ruch je velice důležitou oblastí. Jedná se především o aktivity spojené se stravováním a ubytováním, zejména pak na přímořském pobřeží departementu Calvados. Cestovní ruch v Normandii je již tradicí a sahá do historie, která je spojena zejména s lázeňskou turistikou při pobřeží kanálu La Manche. Jedním z nejznámějších míst je hora Mont-Saint-Michel, pláže vylovení v Normandii za druhé světové války či přímořská města Deauville a Trouville. V oblasti Dolní Normandie se nachází tři regionální parky, což velice podporuje tzv. zelenou turistiku v přírodě a rozvoj venkovských oblastí. Region nabízí velikou rozmanitost krajiny a umožňuje tak provozování mnoha druhů turistiky, ať již kulturní, historické, lázeňské či již zmiňované venkovské turistiky. Cestovní ruch vytváří v Normandii 7% pracovních míst z celého regionu a tvoří 8% regionálního HDP.

Normandie má vynikající mezinárodní pověst, a proto tuto oblast ročně navštíví mnoho turistů. Jejich požadavky jsou však stále náročnější, tudíž je potřeba zlepšovat a přizpůsobovat nabídku turistických služeb. Jedním ze základních problémů je skutečnost, že většina turistů tráví v regionu kratší dobu, zhruba od jednoho do tří dnů. Důvodem je blízkost regionu hlavního města Paříž, kdy turisté vyjíždí převážně na jeden den mimo ruch velkého města, a také fakt, že Dolní Normandie je na trase mezi severskými zeměmi a Francií, a proto je oblíbenou zastávkou většiny motoristů. Tato skutečnost nasvědčuje tomu, že region Dolní

Normandie by se měl zaměřit zejména na zatraktivnění turistické nabídky a jejímu přizpůsobení současným trendům. Oblíbeným v dnešní době je zdravý životní styl a útěk z měst do přírody od každodenních záležitostí. Velkým potenciálem pro region Dolní Normandie jsou zejména rodiny s dětmi. Hlavní cílovou skupinou by měli být zejména zahraniční turisté, jejichž počet v regionu převažuje, a to převážně návštěvníci ze sousední Velké Británie, z Belgie, Holandska či Německa, čemuž nasvědčuje i procentní zastoupení zahraničních hostů v ubytovacích zařízeních v roce 2008, jak znázorňuje následující graf.

Graf 9: Zastoupení zahraničních hostů v ubytovacích zařízeních v roce 2008

Pramen: Institut National de la Statistique et des Études Économiques

Určujícím faktorem regionu Dolní Normandie je také stále rostoucí poptávka po venkovské turistice spojené s cykloturistikou. V Normandii již existuje hustá síť cyklotras, problémem je však jejich kvalita, špatná dostupnost či nedostatek okruhů pro atraktivnější celodenní výlety.

S růstem požadavků turistů se také zvyšují nároky na kvalitu ubytovacích služeb, zejména pak na komfort a kvalitu poskytovaných služeb. V tomto ohledu Dolní Normandie zaostává. Nejenže ubytovací zařízení na venkovech již nevyhovují současným standardům, i jejich kapacita je stále více nedostačující. Oproti tomu ve městech je nabídka ubytování široká a značné kvality, což souvisí s větší koncentrací kulturních a sportovních aktivit.

Otázka dalšího rozvoje cestovního ruchu spočívá také ve zkvalitnění nabídky cestovního ruchu prostřednictvím profesionalizace v oblasti cestovního ruchu a zavedení značky kvality "Normandie Qualité Tourisme", která by měla označovat vybraná zařízení.

5.1. Strukturovaná SWOT analýza cestovního ruchu v Dolní Normandii

V rámci této strategické analýzy, bych se chtěla zaměřit na ohodnocení současné situace cestovního ruchu v Dolní Normandii, zhodnotit jeho silné a slabé stránky a na jejich základě provést výhled do budoucna v podobě možných příležitostí či ohrožení. Silné a slabé stránky rozdělím do čtyř oblastí: z hlediska návštěvnické atraktivity regionu, dopravní a technické infrastruktury, z hlediska základních charakteristik regionu a z hlediska potenciálu rozvoje cykloturistiky. Příležitosti a ohrožení shrnu do jedné oblasti, neboť spolu všechny úzce souvisí.

5.1.1. Silné a slabé stránky – návštěvnická atraktivita regionu

<i>Silné stránky regionu</i>	<i>Slabé stránky regionu</i>
<ul style="list-style-type: none">• <i>bohaté kulturní a historické dědictví, které je velmi charakteristické</i>• <i>přírodní bohatství, velká rozmanitost krajiny</i>• <i>existence tří chráněných přírodních parků</i>• <i>místo pro rozvoj venkovské turistiky</i>• <i>množství kulturních zařízení, významné kulturní akce (zejména festivaly)</i>• <i>vzestup uměleckých činností a aktivit</i>• <i>potenciál vodní turistiky díky množství vodních ploch, zejména řek</i>• <i>gastronomie</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>chátrání historických památek a budov</i>• <i>koncentrace aktivit ve městě</i>• <i>akce mají místní charakter – chybí regionální soudržnost</i>• <i>vysoká sezónnost kulturních i sportovních aktivit</i>• <i>nízká nabídka pobytů s komplexními službami na delší období</i>• <i>nízká či neoriginální propagace turistických míst</i>• <i>nízká nabídka pro cílovou skupinu rodiny s dětmi</i>• <i>neexistující nabídka či propagace pro vodní (říční) turistiku</i>• <i>území nejsou vnímána jako turistické destinace</i>

5.1.2. Silné a slabé stránky – dopravní a technická infrastruktura

<i>Silné stránky regionu</i>	<i>Slabé stránky regionu</i>
<ul style="list-style-type: none"> • vysoká úroveň infrastruktury • přístavní komplexy • napojení automobilových sítí na důležité evropské a národní trasy • významné letiště v Deauville • snadná dostupnost celého regionu • multimodální přístup k přepravě • široká nabídka ubytování ve městech 	<ul style="list-style-type: none"> • řídká železniční síť • špatný stav železnice • nedostatečné ubytovací kapacity ve venkovních oblastech • nedostatečná infrastruktura pro sportovní aktivity mimo města • neexistující napojení řek z východu na západ na hlavní říční trasy Francie • špatný stav ubytovacích zařízení

5.1.3. Silné a slabé stránky – základní charakteristiky regionu

<i>Silné stránky regionu</i>	<i>Slabé stránky regionu</i>
<ul style="list-style-type: none"> • geograficky strategická pozice regionu • jedna z nejvíce urbanizovaných oblastí Francie • existence regionálního výboru cestovního ruchu – spolupráce s regionem Horní Normandie • vysoká spolupráce mezi obcemi, města navzájem • blízkost hlavního města 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká závislost na hlavním městě • nízký počet vysokoškolsky vzdělaných lidí • odliv mladých lidí z regionu • pobyt turistů v regionu je velice krátkodobý • znečištěné životní prostředí • nízké celoregionální citění • vysoké zadlužení domácností

5.1.4. Silné a slabé stránky – potenciál rozvoje cykloturistiky

<i>Silné stránky regionu</i>	<i>Slabé stránky regionu</i>
<ul style="list-style-type: none"> • oblasti nedotčené přírody přátelské k zelené turistice • mírné, relativně suché podnebí během 	<ul style="list-style-type: none"> • chybí návaznost jednotlivých tras jedna na druhou • problematické výjezdy z města

<p><i>letní sezóny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>bohaté kulturní dědictví roztroušené po celém území regionu</i> • <i>nemonotónní charakter krajiny</i> • <i>vynikající spolupráce v oblasti cyklostezek na místní úrovni</i> • <i>možnost na napojení na významné evropské cyklotrasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nízká kvalita již existujících cyklotras</i> • <i>dosud opomíjená propagace cykloturistiky v regionu</i> • <i>nízký počet půjčoven a servisů kol mimo pobřežní zóny</i> • <i>sezónnost půjčoven kol</i> • <i>nízká možnost bezpečného parkování v hlavních turistických oblastech</i>
--	--

5.1.5. Příležitosti a ohrožení

<i>Příležitosti</i>	<i>Ohrožení</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>moderní trendy – zdravý životní styl, aktivní trávení dovolené, venkovská turistika – změna stylu života</i> • <i>rozvoj propagace pomocí moderních médií jako např. internet</i> • <i>spolupráce s Horní Normandií</i> • <i>přilákání mladých lidí a využití jejich potenciálu</i> • <i>oživení venkovských oblastí</i> • <i>možnost čerpání finančních prostředků z EU i z národních fondů</i> • <i>poptávka po tradičních či tématických pobytech v přírodě</i> • <i>zlepšení stavu životního prostředí – tvorba přírodních rezervací, likvidace průmyslového odpadu atd.</i> • <i>napojení Dolní Normandie na trasu TGV</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>finanční krize a hospodářská recese</i> • <i>nárůst terorismu</i> • <i>znečištěné životní prostředí</i> • <i>rostoucí požadavky turistů na kvalitu služeb a komfort</i> • <i>růst marketingových rozpočtů</i> • <i>konkurence mezi jednotlivými departementy</i> • <i>nedostatečné zajištění propagace regionu</i> • <i>zaostalost za moderními trendy</i> • <i>rozvoj low cost pobytů (zejména v oblasti jižní Francie – Středomoří)</i>

5.2. Podpora cestovního ruchu z Evropské Unie

Podporu cestovního ruchu v regionu Dolní Normandie je poskytována jak ze zdrojů regionu, tak i z Evropské unie. Ze zdrojů regionu se jedná o program ARE (*Avance Régionale aux Entreprises* – Regionální podpora podnikům) či PRCE (*Prime Régionale à la Création d'Entreprise* – Regionální příspěvek na tvorbu podniků). Oba programy podporují zejména profesionalizaci poskytovatelů služeb v cestovním ruchu, kvalitu nabízených služeb a převážně investice spojené s významným rozvojem podnikání nebo využitím firem v rámci turistických aktivit posilováním jejich kapitálové základny.

Hlavními zdroji podpory Evropské unie pro období 2007 – 2013 v Dolní Normandii je Regionální operační program Dolní Normandie, Program rozvoje venkova a Operační program Přeshraniční spolupráce INTERREG IV A Francie (Manche) – Anglie.

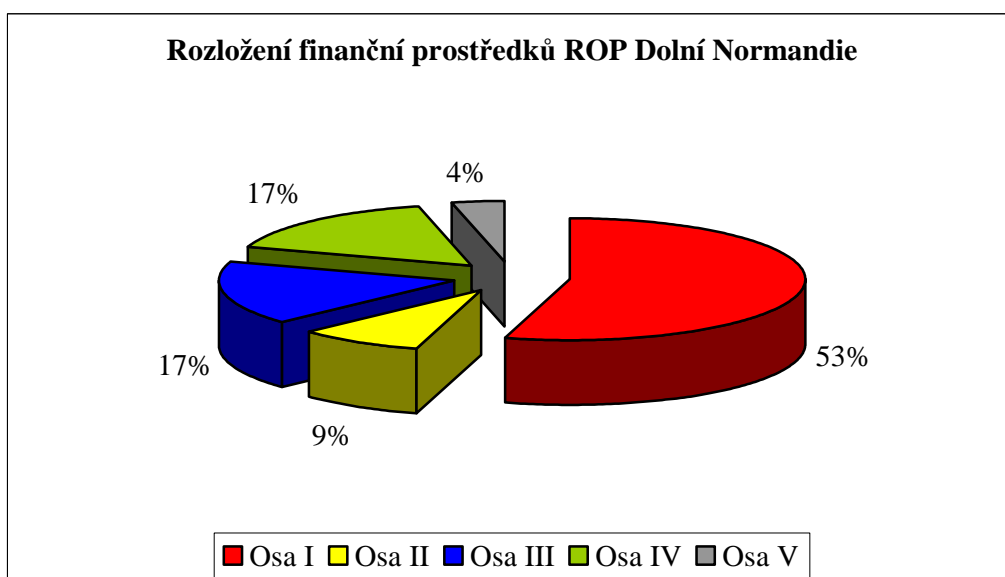
5.2.1. Regionální operační program Dolní Normandie

Regionální operační program Dolní Normandie je financován Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a je na něj pro období 2007 – 2013 vyčleněno 181 milionů EUR. Tento program určuje strategické směry, kterými by se region měl v období 2007 – 2013 ubírat a můžeme ho rozdělit do 5 hlavních prioritních os:

- rozvoj regionálního inovačního potenciálu – Osa I,
- rozvoj informačních a komunikačních technologií pro konkurenceschopnost podniků i jednotlivých území – Osa II,
- rozvoj atraktivity a soudržnosti území – Osa III,
- posílení atraktivity regionu v rámci trvale udržitelného rozvoje, včetně zachování kvality životního prostředí – Osa IV,
- technické zajištění programu.

Nejvíce finančních prostředků (53%) přichází do prioritní Osy I, která se zaměřuje na podporování adaptace místních podniků na změny na hospodářských trzích a na změny technologické. Po 17% mají prioritní Osy III a IV, naopak nejméně prostředků plyne do Osy II (9%) a do Osy V (4%). Na cestovní ruch je vyčleněno pouhých 8 150 000 EUR, což je zhruba 4,5% z celkové alokované částky Regionálního operačního programu. Jednotlivé zastoupení prioritních os je znázorněno na následujícím grafu.

Graf 10: Rozložení finančních prostředků ROP Dolní Normandie dle prioritních os

Pramen: ROP Dolní Normandie

Cestovní ruch je zde podporován v rámci prioritní osy 3 – Rozvoj atraktivity a soudržnosti území. Cílem této osy je podporovat konkurenceschopnost území v rámci trvale udržitelného rozvoje prostřednictvím podpory potenciálu v životním prostředí, lidských zdrojích, ekonomických a kulturních oblastech. V rámci strategie trvale udržitelného cestovního ruchu poplyne podpora do zhodnocení přírodního a kulturního dědictví a také do objevování a rozvíjení nových metod přepravy šetrných k životnímu prostředí, jakými jsou zejména cyklistické stezky. [13]

5.2.2. Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova je financován Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a určuje politiku rozvoje venkova regionu Dolní Normandie pro období 2007 – 2013. Jelikož zhruba jedna třetina obyvatel Dolní Normandie žije na venkově a řadí se tím tak na páté místo ve venkovských regionech v rámci celé Francie, je tento program velice důležitý. V Dolní Normandii se stále udržuje dynamika venkovských oblastí, neboť je zde hustá síť malých měst a vesnic, což dává lidem lepší přístup k zaměstnání a také k obchodům a dalším službám. V rámci Programu rozvoje venkova si Dolní Normandie klade tři hlavní cíle:

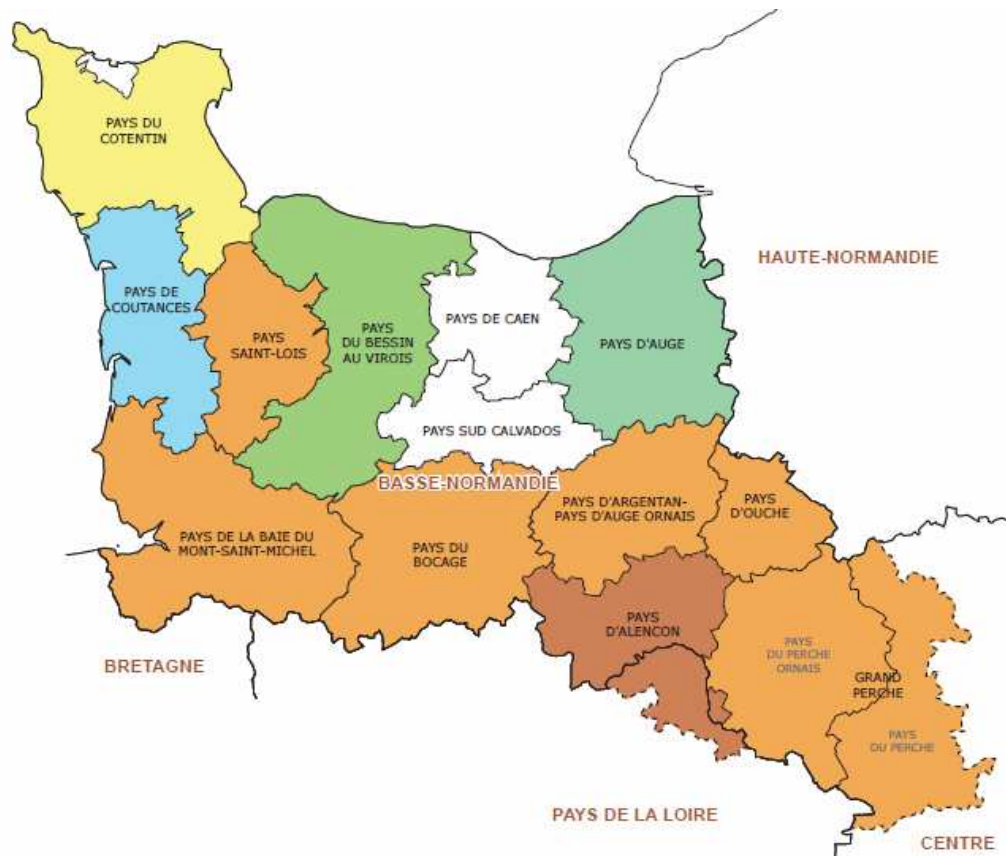
- být platformou pro pozorování a zejména pro realizování projektů pro rozvoj venkova,

- být technickým zázemím a nabízet prostor pro dialog se zúčastněnými stranami v oblasti rozvoje venkova,
- být aktivní základnou a podporovat setkávání mezi účastníky z venkovských oblastí napříč všemi oblastmi.

V rámci oblasti NUTS II Dolní Normandie je na Program rozvoje venkova alokováno pro období 2007 – 2013 zhruba 13,88 milionů EUR. Místní rozvojová strategie využívá principu Leader, který se zakládá na využití místních akčních skupin (*GAL = Groupes d'Action Locale*) tvořených veřejnými i soukromými subjekty, jež společně definují strategii a akční plán na dobu trvání programu. [14]

Na území Dolní Normandie působí 13 místních akčních skupin, podpora z Programu rozvoje venkova je však poskytována pouze 11 místním akčním skupinám, které splnily daná kritéria regionálním výborem a jejichž přehled můžete vidět na následujícím obrázku Místní akční skupiny Dolní Normandie. Dvě oblasti, které nejsou značeny žádnou barvou, jsou oblasti, které se nepřihlásily o podporu z Programu rozvoje venkova.

Obr 2: Místní akční skupiny Dolní Normandie

Pramen: <http://www.reseaurural.fr/basse-normandie>

Podrobnější rozpis místních akčních skupin podporovaných z Programu rozvoje venkova pak znázorňuje následující tabulka, která uvádí, kolik obyvatel žije v dané oblasti, jakou má rozlohu, s tím je spojena i hustota obyvatelstva, a jaká je alokovaná částka pro období 2007 – 2013.

Tabulka 7: MAS Dolní Normandie podporované z Programu rozvoje venkova

Název MAS	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Hustota (ob./km ²)	Alokace 2007-2013 v EUR
Pays de la Baie du Mont St Michel	135 002	1 937,00	69,70	1 200 000
Pays Saint Lois	75 603	976,80	77,40	1 400 000
Pays du Bessin au Virois	124 017	985,70	125,82	1 150 000
Pays du Bocage	95 888	1 231,00	77,89	1 500 000
Pays d'Auge	146 973	1 488,40	98,75	900 000
Pays d'Argentan et Pays Auge Ornaix	51 595	1 207,80	42,72	1 100 000
Pays Alençon	88 336	986,80	89,52	1 520 000
Grand Perche	47 664	2 968,00	16,06	1 700 000
Pays d'Ouche	28 542	634,83	44,96	1 150 000
Pays du Contentin	204 216	1 824,00	111,96	1 348 000
Pays de Coutances	65 830	1 146,00	57,44	912 500
CELKEM				13 880 500

Pramen: autorka

Každá z místních akčních skupin má svůj Strategický program Leader a každá směřuje podporu do různých oblastí. Na podporu cestovního ruchu se zaměřují zejména místní akční skupiny Pays d'Argentan et Pays Auge Ornaix, jež chtějí posílit turistickou atraktivnost těchto oblastí, Pays Bessin au Virois, která se zaměřuje zejména na podporu místních kulturních společenství či společenství v cestovním ruchu, či Pays Contentin prosazující a podporující iniciativy v oblasti kvality v cestovním ruchu. Rozvojem trvale udržitelného cestovního ruchu se zabývá také Pays de Coutances nebo Pays d'Ouche.

5.2.3. OP Přeshraniční spolupráce INTERREG IV A Francie (Manche) – Anglie

Operační program „Francie (Manche) – Anglie“ je námořním programem. La Manche je dnes mostem mezi francouzským a anglickým pobřežím, avšak také důležitou mezinárodní hranicí. Z těchto důvodů je dnes La Manche místem příležitostí. Společným rysem pro tyto dvě oblasti je blízkost jejich hlavních měst. Toto umístění má své výhody, jako je spojení sil

v rámci hospodářství, ale také to přináší problémy v oblasti sociální a environmentální, kdy obě oblasti čelí hustému osídlení, někdy až přelidnění. Jedním z řešení těchto problémů je společná spolupráce v rámci Operačního programu „Francie (Manche) – Anglie“, jehož strategickým cílem je podpořit vznik společného prostoru občanství a vytvořit pocit sounáležitosti s pohraniční oblastí s jedinečnou identitou skrze zavedení trvalé spolupráce mezi partnery na obou stranách regionu a podpoření tří důležitých oblastí, a to:

- inovace v podnikatelském sektoru a hospodářská konkurenceschopnost,
- sociální soudržnost,
- trvale udržitelný rozvoj.

Udržitelnost spolupráce musí být založena na povědomí o společných zájmech, jakož i na kolektivním plánování akcí.

Operační program „Francie (Manche) – Anglie“ by měl vyvolat následující efekty:

- podpora pro oba dva národy, studium druhého jazyku a znalosti kultury druhého národu,
- posílit vzájemné porozumění prostřednictvím přijetí společných metod a definování společných zájmů ,
- podpora podnikání a výzkumu,
- podpora zakládání nových podniků a obchodních služeb,
- podpora dlouhodobé spolupráce v oblasti námořních aktivit,
- rozvoj praktických řešení problémů souvisejících se sociálním začleňováním,
- rozšířit nabídku cestovního ruchu,
- podpora obnovitelných zdrojů energie,
- zvyšování povědomí o otázkách týkajících se životního prostředí a zlepšení řízení rizik životního prostředí.

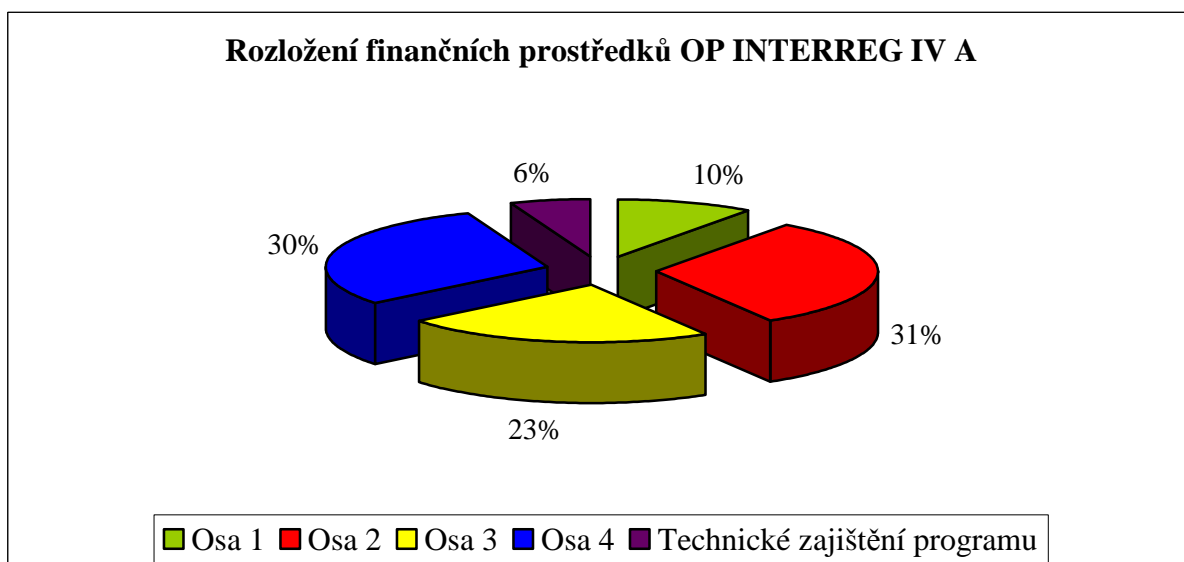
Celková částka alokovaná na tento operační program z Evropského fondu pro regionální rozvoj je zhruba 173 milionů EUR, z toho 87 milionů EUR poplyne z francouzské strany a 86 milionů EUR ze strany britské. Je zde podmínka, že projekty musí být z 50% spolufinancovány z jiných zdrojů, kromě malých projektů, kde lze financovat až 75% celkové částky. [15]

Podpora operačního programu plyne do 4 hlavních prioritních os:

- Osa 1: Posílení pocitu sounáležitosti ke společnému prostoru a vědomí společných zájmů,
- Osa 2: Podpora vzájemného partnerství pro ekonomický rozvoj,
- Osa 3: Budování a zatraktivnění společného prostoru pro život a pro rekreaci,
- Osa 4: Trvale udržitelný rozvoj životního prostředí ve společném prostoru.

Cestovní ruch je podporován v rámci Osy 3 a je na něj alokováno zhruba 39,73 milionů EUR, což je 23% z celkové částky. Rozdělení finančních prostředků OP INTERREG IV A dle jednotlivých prioritních os pro období 2007 – 2013 zobrazuje následující graf.

Graf 11: Rozdělení finančních prostředků OP INTERREG IV A dle prioritních os

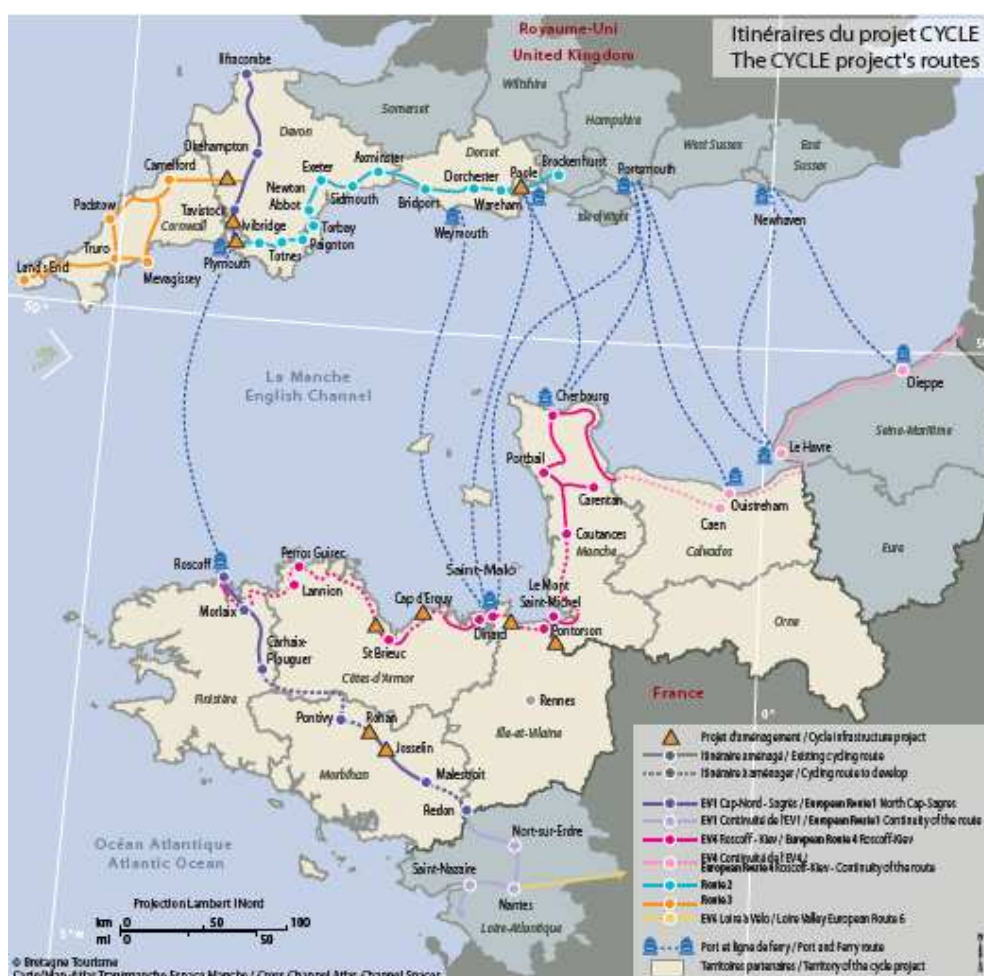
Pramen: OP INTERREG IV A Francie (Manche) – Anglie

5.3. Projekt „CYCLE – CYcling Channel Landscapes Easily“

5.3.1. Obecné informace

Pro ukázání praktické aplikace čerpání prostředků Evropské unie do turistiky ve Francii, konkrétně v regionu Dolní Normandie, jsem si vybrala projekt „CYCLE (CYcling Channel Landscapes Easily)“, který je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Přeshraniční spolupráce INTERREG IV A Francie (Manche) – Anglie, jež vychází z Cíle Evropská územní spolupráce. Projekt CYCLE je financován v rámci Osy 3: Budování a zatraktivnění společného prostoru pro život a pro rekreaci, konkrétně se jedná o specifický cíl č. 8: Rozšíření a diverzifikace nabídky v cestovním ruchu. Název projektu CYCLE znamená CYcling Channel Landscapes Easily, což lze volně přeložit jako Cyklistika snadno v oblasti kanálu La Manche.

Obr 3: Místa realizace budování a značení cyklotras

Pramen: Projekt „CYCLE“

Hlavním vedoucím tohoto projektu je Regionální výbor cestovního ruchu Bretagne, který zároveň také přispívá největší finanční částkou. Jelikož se však jedná o projekt mezi-regionální spolupráce, spojuje se zde několik partnerů z různých regionů. Hlavními oblastmi realizace projektu je pět hrabství v Anglii (Devon, Dorset, Cornwall, Poole, Plymouth) a francouzské regiony Dolní Normandie (z ní departementy Calvados a Manche), Horní Normandie (z ní departement Seine-Maritime) a Bretaň (z ní departementy Côtes-d'Armor, Finistère, Ille-et-Vilaine a Morbihan). Přehledné umístění jmenovaných oblastí znázorňuje obrázek na předešlé stránce. Partnerů v rámci tohoto projektu je patnáct, z toho jedenáct partnerů z francouzské strany a čtyři partneři ze strany anglické. Ve Francii se jedná zejména o podporu ze strany správních celků a soukromého či neziskového sektoru, patří mezi ně regionální výbory cestovního ruchu jednotlivých regionů či výbory cestovního ruchu konkrétních departementů a generální rady jednotlivých departementů. Anglie je zastoupena radami hrabství Devon, Dorset a Cornwall a Regionálním výborem cestovního ruchu jihozápadní Anglie.

5.3.2. Zdůvodnění projektu

Podstata problému

Projekt CYCLE si klade za cíl vytvořit síť cyklistických tras („voies vertes“) na francouzské i britské straně kanálu La Manche jako turistické destinace šetrné k životnímu prostředí. Projekt se opírá o dva pilíře: zajištění kontinuity tras sítě cyklistických stezek od severo-západu Francie na jiho-západ Anglie a propagovat tuto oblast jako cyklo destinaci přijetím vhodné marketingové strategie.

Politiky cestovního ruchu na obou stranách průlivu sdílejí závazek udržitelného rozvoje cestovního ruchu, který respektuje životní prostředí, a rozvoje cyklotras. V posledních letech obě oblasti prokázaly značné výdaje do vývoje cyklotras a „zelených cest“, což bylo velice zásadní pro budování základu „zelené infrastruktury“.

V Británii byla většina této investice motivovaná národním povědomím o zdravějším životním stylu. Ve Francii byla motivací spíše silná evropská tradice v cykloturistice a tím i vyhledávání ekonomických přínosů do cestovního ruchu. Projekt CYCLE však zrodil společné ambice těchto dvou stran, a to zlepšení stávajících sítí cyklotras a služeb spojených s cykloturistikou. Jednou z dalších ambicí bylo také ukázat ostatním evropským regionům

vizi, jak důležitá je snaha na lokální úrovni, neboť může napomoci dobývat nové trhy a obzory, či vytvořit a sdílet kulturu cykloturistiky.

Na návrhu projektu CYCLE se podílely nejen významné místní orgány či turistické organizace, avšak také dopravci provozující trajekty přes kanál La Manche. Jeho zpracování trvalo 18 měsíců, kdy mezi sebou spolupracovali jednotliví partneři projektu. Projekt CYCLE by měl řešit zejména hlavní problém této oblasti, kterým je nenávaznost jednotlivých cyklostezek na dotčených územích.

Řešení problému

Projekt CYCLE si klade za cíl vytvořit síť návazných cyklistických tras pro možnost prezentace regionů v okolí kanálu La Manche jako turistické destinace šetrné k životnímu prostředí, neboť cestovní ruch je velice důležitým průmyslovým odvětvím v těchto oblastech. V současné době veškeré intenzivní změny vyžadují nové přístupy, které by integrovaly rozvoj dané oblasti s ohledem na udržitelný rozvoj a podpořily tak jeho přizpůsobování novým sociálně – ekonomickým trendům spotřeby, jakým jsou dnes např. ochrana životního prostředí.

Projekt CYCLE se podílí na diverzifikaci cestovního ruchu v regionu La Manche a na vytváření nových výrobků s ohledem na potenciál a požadavky udržitelného rozvoje.

Hlavním ekonomickým cílem tohoto projektu je podpora rozkvětu společných turistických oblastí La Manche a tím i zajistit ekonomický přínos pro zaměstnanost a místní hospodářství. Díky tomuto projektu, by měly být zahrnuté oblasti připravené na poptávku po cykloturistice, která v současnosti stoupá ve všech evropských zemích. Mělo by se také přispět ke zlepšení obrazu pobřežní oblasti znečištěné lodní dopravou. Obě strany chtějí zahájit společnou propagaci prostoru kanálu a identifikovat tuto oblast jako oblast cykloturistiky nejen na místní, ale zejména na evropské úrovni.

Výsledkem tohoto projektu by tedy mělo být přilákání turistů nejen z Anglie či Francie, ale z celé Evropy, zejména pak z oblasti Beneluxu. Projekt si dává za cíl vytvořit pro evropské turisty propagační materiál, který by prezentoval tento cyklistický okruh i se všemi jeho službami jako je ubytování, půjčovny kol, stravování atd. a dal tak ideu prožití delšího pobytu v této oblasti. Naproti tomu turisté z Francie a Anglie budou lákáni spíše na kratší či tématické pobyty.

V rámci územního plánování je hlavním cílem tohoto projektu vytvoření alternativy k automobilovému cestovnímu ruchu, neboť infrastruktura v pobřežních oblastech je často velice vytížená. Projekt se snaží také přispět k lepšímu řízení toků a k jejich ochraně.

Z hlediska kulturní identity projekt přispívá k rozvoji kulturních hodnot dotčených území a mezikulturního obohacování místních aktérů při rozvoji praktické a operativní spolupráce.

5.3.3. Realizace projektu – harmonogram a rozpočet

Celkový rozpočet tohoto projektu poukazuje na úzký vztah mezi vynaloženými náklady a efektivností projektu pro daná území na straně Francie i Anglie v rámci očekávaných výsledků.

Během doby trvání celého projektu budou realizovány paralelně mnohé činnosti. Je plánováno těchto deset oblastí operativních činností:

- úpravy a budování tras, které jsou nezbytné k zajištění jejich celkové kontinuity,
- společná signalizace a značení těchto tras,
- zajištění intermodality (kombinované dopravy využívající více dopravních oborů) v přístavech ,
- marketingové studie,
- implementace plánu komunikace: kampaň v médiích (tisk + internet), propagační materiál a informace, profesionalizace pracovníků,
- organizace seminářů,
- zajištění výměnných pobytů zaměstnanců v rámci Francie a Anglie,
- organizace jazykových kurzů,
- zjištění ekologického dopadu projektu,
- celková administrativní a finanční koordinace.

Realizace těchto činností by měla probíhat od začátku září roku 2008 do konce srpna roku 2013. V září roku 2008 začala příprava kandidatury, která trvala jeden a tři čtvrtě roku. Následně začátkem roku 2010 byly započaty veškeré stavební práce v rámci budování a úpravy cyklostezek a jejich značení, paralelně s nimi se začalo pracovat na tvorbě intermodálního přepravního systému v přístavech, na plánu propagace, komunikace a na marketingových studiích a na zajišťování potřebného personálu. Celý projekt by měl skončit v srpnu 2013, kdy proběhne administrativní a finanční uzavírka. Tento proces je podrobně a přehledněji znázorněn na následující tabulce 8: Časový harmonogram projektu CYCLE.

Tabulka 8: Časový harmonogram projektu CYCLE

Fáze	Činnost	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Příprava							
	Příprava kandidatury						
Admin. a fin. uzavírka							
	Administrativní úkoly						
Budování cyklotras							
	Uspořádání cyklotras						
	Značení						
Intermod.přepravní systém							
	Tvorba systému						
Marketing,propagace							
	Marketingové studie						
	Plán propagace						
Ostatní činnosti							
	Ostatní činnosti						
Koordinace,řízení projektu							
	Koordinace,monitoring						
	Admin. a fin. řízení						

Pramen: Projekt „CYCLE“

Společné provádění těchto činností, včetně marketingového výzkumu a propagace, povede k dosažení úspor z rozsahu (společný marketingový plán nebo marketingové studie v celém projektu jsou zpravidla levnější než součet jednotlivých plánů na podporu cykloturistiky v jednotlivých regionech, hrabstvích, departementech či za jednotlivé organizace). Tyto úspory z rozsahu jsou doplněny o velikost efektu tohoto projektu, který je mnohem větší, než by byl na úrovni místních nebo regionálních činností. Společná realizace tohoto projektu také umožňuje lepší transparentnost cyklotras na evropské úrovni v dotčených oblastech.

Vytvořením nového produktu cestovního ruchu si projekt klade za cíl obnovit stávající nabídku a podílet se na růstu cykloturistiky v oblasti La Manche a přispět tak k prodloužení doby trvání turistické sezóny od dubna do září, v souladu se současným trendem směřujícím ke krátkodobým pobytům. Ekonomicky přispěje tento projekt k vytvoření nových zdrojů příjmů z cestovního ruchu v regionech oblasti kanálu La Manche.

V rámci příprav projektu CYCLE se partneři snažili také o minimalizaci nákladů. Například pracovní skupina provádějící značení cyklostezek by se měla opírat o studie, které byly již provedeny v rámci projektu „Eurovélo Loire à vélo“ financovaného programem

IINTERREG IIIB NWE. Drahé propagační kanály (jako např. televizní kampaň) byly nahrazeny levnějšími médii jako internet a tisk.

Jednotlivé výdajové položky i s příslušnými částkami řazenými dle činností zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 9: Výdajové položky projektu CYCLE

Výdajové položky	Částka v EUR
Investice	
Práce, výstavba, rekonstrukce	5 569 852,00
Značení	194 692,00
<i>CELKEM</i>	<i>5 764 544,00</i>
Provoz	
Mzdové náklady na koordinaci projektu	287 513,00
Mzdové náklady mimo koordinace projektu	742 438,67
Poplatky za finanční audit ERDF	32 750,00
Poplatky za cestování, ubytování a stravování	219 400,24
Náklady na překlady, tlumočení a dokumentace	75 420,00
Náklady na podporu prodeje a komunikace	1 175 916,00
Náklady schůzí, konferencí a seminářů	18 898,00
Režijní náklady	37 011,09
Honorář za poradenské služby	118 180,00
Ostatní náklady	210 400,00
<i>CELKEM</i>	<i>2 917 927,00</i>
CELKEM	8 682 471,00

Pramen: Projekt „CYCLE“

Jednotlivé aktivity jsou financovány partnery tohoto projektu. Jak již bylo uvedeno, jedná se o 11 partnerů ze strany francouzské a o 4 partnery ze strany britské. Seznam všech partnerů a také sumy peněžních prostředků, které na projekt CYCLE poskytují uvádí následující přehledná tabulka, z níž je zřejmé, že právě celá polovina finančních toků plyne z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Druhá polovina je zajištěna převážně financemi správních celků daných oblastí a doplněna soukromým či neziskovým sektorem. V rámci francouzské oblasti se na financování nejvíce podílí Regionální výbor cestovního ruchu Bretagne, v anglické oblasti je to Rada hrabství Devon.

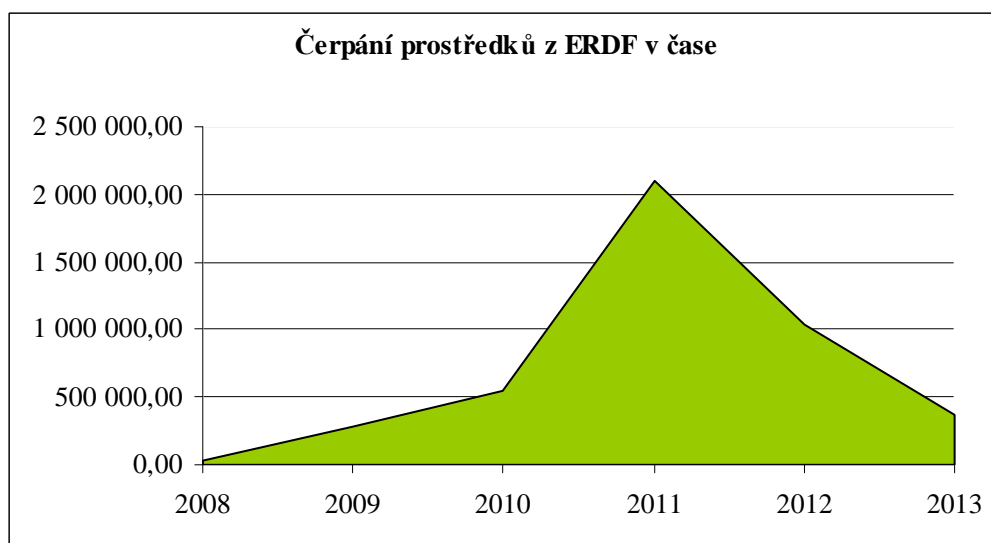
Tabulka 10: Financování projektu CYCLE jednotlivými partnery (v EUR)

Jméno partnera	ERDF	Správní celky	Soukromý a neziskový sektor	Celkem	% ERDF
Regionální výbor cestovního ruchu Bretagne	917 641,50	556 470,00	361 171,50	1 835 283,00	50,0%
Generální rada departementu Ille-et-Vilaine	369 825,00	369 825,00	0,00	739 650,00	50,0%
Generální rada departementu Côtes-d'Armor	381 954,00	381 954,00	0,00	763 908,00	50,0%
Výbor cestovního ruchu Côtes-d'Armor	20 689,50	0,00	20 689,50	41 379,00	50,0%
Výbor cestovního ruchu departementu Finistère	20 145,00	0,00	20 145,00	40 290,00	50,0%
Generální rada departementu Morbihan	342 173,50	342 173,50	0,00	684 347,00	50,0%
Výbor cestovního ruchu departementu Morbihan	19 538,50	0,00	19 538,50	39 077,00	50,0%
Regionální výbor cestovního ruchu Normandie	41 373,50	0,00	41 373,50	82 747,00	50,0%
Region Dolní Normandie	29 945,50	29 945,50	0,00	59 891,00	50,0%
Generální rada departementu La Manche	367 710,50	367 710,50	0,00	735 421,00	50,0%
Výbor cestovního ruchu departementu Ille-et-Vilaine	14 800,00	0,00	14 800,00	29 600,00	50,0%
Francie CELKEM	2 525 796,50	2 048 078,50	477 718,00	5 051 593,00	50,0%
Rada hrabství Dorset	461 786,00	461 786,00	0,00	923 572,00	50,0%
Rada hrabství Devon	1 033 135,00	1 033 135,00	0,00	2 066 270,00	50,0%
Rada hrabství Cornwall	277 665,00	277 665,00	0,00	555 330,00	50,0%
Regionální výbor cestovního ruchu Jihozápadní Anglie	42 853,00	0,00	42 853,00	85 706,00	50,0%
Anglie CELKEM	1 815 439,00	1 772 586,00	42 853,00	3 630 878,00	50,0%
CELKEM	4 341 235,50	3 820 664,50	520 571,00	8 682 471,00	50,0%

Pramen: Projekt „CYCLE“

Finanční prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj budou v čase rozvrženy dle následujícího grafu 12: Čerpání prostředků z ERDF v čase. Největší částka bude vynaložena v roce 2011, kdy přesáhne pomyslnou hranici 2 mil. EUR, a v roce 2012, kdy se částka pohybuje okolo 1 mil. EUR. Naopak nejméně peněz (23 686 EUR) bylo potřeba v roce 2008, kdy byl projekt teprve v počáteční fázi.

Graf 12: Čerpání prostředků z ERDF v čase

Pramen: Projekt „CYCLE“

5.3.4. Technické řešení projektu

Projekt CYCLE je francouzsko – britskou spoluprací, proto si partneři vybrali na mapě pro vybudování a revitalizaci cyklostezek okruh, který vede přes všechna britská i francouzská území zapojená do projektu a který je tímto všechny fyzicky spojuje. Projekt by tak tedy měl vyřešit dlouholetý problém nenávaznosti jednotlivých cyklotras a jejich nepropojenosti mezi sousedními územími. Měly by se tak například vybudovat říční přechody, vyřešit bezpečnost nebezpečných tras, vybudovat stezky v městských oblastech, kudy trasa prochází – vše s ohledem na zachování životního prostředí, neboť jednou z podmínek tohoto projektu je využívání technik a materiálů s vysokou ekologickou hodnotou. Jedním z rozhodujících kritérií také bylo zvolení umístění cyklotras tak, aby procházely atraktivním územím na evropské úrovni.

Většina projektů jednotlivých tras je navržena tak, aby byla vytvořena nová cyklostezka, která by spojila dvě turisticky atraktivní místa a zároveň se tím napojila na další významnou cyklotrasu, aby mohl fungovat již zmíněný okruh jednotlivými oblastmi. Například první trasa bude dlouhá 4 km a povede na anglické straně z centra města Lancelton v hrabství Cornwall k mostu Polson na východě města, který je znám jako turistická atrakce, neboť přes něj vede parní železnice. Výstavba této trasy je důležitá zejména proto, že dovolí napojení na již existující síť cyklotras v hrabství Devon, které jsou vybudované na trasách

bývalé parní železnice. Tím se vytvoří velké možnosti pro rozvoj cestovního ruchu a kulturního dědictví, neboť tato oblast je velice oblíbená v rámci cykloturistiky v jižní Anglii.

Projekt však neřeší pouze vybudování nových cyklotras, zabývá se také jejich bezpečností a opravou již stávajících stezek a obnovou již chátrajících mostů a lávek, které slouží jako přechod mezi jednotlivými trasami.

Významným bodem bude také vytvoření značení a ukazatelů srozumitelných pro všechny národnosti. Značení by se měla objevit zejména na místech komplikovaných pro orientaci, jako např. v přístavech, na křižovatkách či po trasách vedoucích městem nebo okrajem města. Na některých místech vzniknou nové ukazatele, někde se pouze obnoví a aktualizují ukazatele dřívější.

Dalším cílem tohoto projektu je také tvorba intermodálního přepravního systému, neboť jízda na kole vždy vyžaduje použití jiných druhů dopravy, jak se dostat na místo odjezdu, ať už tedy autem, vlakem, autobusem či v tomto případě i trajektem přes kanál La Manche. Tento projekt by měl identifikovat veškeré intermodální potřeby turistů, zjistit všechny existující možnosti a navrhnout další zlepšení. V mnoha případech bude nezbytné vybudovat bezpečné skladovací prostory pro kola, parkovací místa atd.

V oblasti marketingu a propagace se projekt orientuje zejména na klientelu z evropských zemí, klientelu britskou a francouzskou a také na místní obyvatelstvo. S cílem přilákat nové návštěvníky se projekt zaměří převážně na zvýšení transparentnosti území jako místa vhodného pro provozování cykloturistiky a pomoc při organizaci pobytu poskytováním užitečných informací. Nejprve bude provedena marketingová studie a na jejím základě se vyberou vhodné propagační a informační nástroje a vhodná reklamní kampaň.

Z důvodu zvýšení vzájemného porozumění jednotlivých partnerů projektu, obeznámení s jejich pracovními metodami a umožnění výměny zkušeností, jsou plánované aktivity jako např. semináře výměny zkušeností, organizace jazykových kurzů, výměnné pobyty atd.

5.3.5. Výsledky projektu

Hlavním výsledkem projektu CYCLE by měl být rozvoj francouzsko – britských cyklotras jejich doplňováním a propojováním ve zúčastněných regionech tohoto projektu a tím i zvýraznění těchto regionů jako turisticky atraktivních míst přátelských k životnímu prostředí.

Z ekonomického hlediska a z hlediska rozvoje cestovního ruchu by se měl díky projektu CYCLE rozšířit francouzsko – britský trh na základě udržitelného cestovního ruchu a tím by se měla podpořit i místní ekonomika a zaměstnanost. Díky tomuto projektu by měly být dotčené regiony připraveny na příjezd návštěvníků z celé Evropy nejen v rámci cykloturistiky, neboť jedním z výsledků projektu by také mělo být oprostění oblasti La Manche od image znečištěného pobřeží.

Z územního hlediska projekt CYCLE přináší alternativu k automobilového cestovnímu ruchu, který je v pobřežních oblastech velice oblíben, avšak jsou zde nedostatečné dopravní kapacity. Měla by být také zahájena společná propagace prostoru La Manche.

Přidanou hodnotou tohoto projektu je vytvoření společného turistického produktu uznávaného na evropské úrovni a také vybudování základů francouzsko – britského partnerství v oblasti rozvoje cestovního ruchu a zvýšení jeho úrovně.

6. Shrnutí

Tato kapitola slouží především ke shrnutí a ohodnocení potenciálu pro cestovní ruch obou vybraných regionů zejména pomocí vyzdvižení jejich kladných a záporných stránek. Dále je kapitola věnována přehlednému porovnání způsobů financování cestovního ruchu pomocí fondů Evropské unie a zhodnocení celkových částek.

Středočeský kraj i Dolní Normandie mají velký předpoklad pro rozvoj cestovního ruchu nejen díky své strategické územní pozici, neboť obě dvě oblasti se nachází v těsné blízkosti hlavního města, ale i díky značnému množství kulturních, historických a přírodních atraktivit. Velice pozitivně lze hodnotit kapacity kulturních zařízení, v nichž se konají významné kulturní akce na úrovni přesahující území regionu, a hustá infrastruktura, která vytváří dobré podmínky pro dostupnost většiny turistických míst v obou regionech.

Vedle zmiňovaných silných stránek regionů je však třeba také zmínit jejich slabiny, které jim brání v rozvoji cestovního ruchu. Jedná se především o ubytovací prostory, které nejen že nevyhovují svojí kapacitou, ale zejména také kvalitou ubytování, neboť většina zařízení neodpovídá současným standardům a požadavkům.

Jako další problém v rámci obou oblastí se jeví vysoká sezónnost nabízených aktivit, většina poskytovatelů služeb v cestovním ruchu se zaměřuje převážně na letní sezónu. S tím je spojená také otázka nízké nabídky produktů cestovního ruchu a jejich nulová či neefektivní propagace nejen na místní úrovni. Do budoucna bude účelné zaměřit se na podporu reklamy cestovních příležitostí.

Důležitým faktem, který snižuje atraktivnost regionů, je také nedostatečná infrastruktura pro sportovní aktivity a s tím související i špatná místní a orientační značení.

Aby docházelo k rozvoji turistiky na těchto územích, je třeba všem negativním faktorům předcházet a snažit se je minimalizovat. Důležitou příležitostí je využít finančních podpor na státní úrovni a zejména z Evropské unie. Finanční prostředky by měly na základě předešlé analýzy regionů plynout zejména na obnovu, rekonstrukci či budování ubytovacích kapacit, na vytvoření účinného systému propagace a na rozšiřování infrastruktury pro sportovní aktivity. Pro oba regiony je velice důležité podporovat cestovní ruch, neboť je to uznávaná ekonomicky efektivní aktivita, která tvoří pracovní příležitosti a která výrazně přispívá k rozvoji regionální ekonomiky.

Na základě podrobného studování využívání spolufinancování projektů z Evropské unie v předešlých kapitolách, lze konstatovat, že prostředky jsou vynaloženy opravdu efektivně, neboť plynou právě do již zmíněných krizových oblastí cestovního ruchu.

Příkladem pro Středočeský kraj je uváděn projekt „Stavební úpravy a přístavba části farmy Heroutice“, jehož cílem je rekonstrukce ubytovacího zařízení na farmě, a pro Dolní Normandii projekt „CYCLE“, který si klade za úkol vytvořit nové cyklotrasy a propojit je tak na stezky již existující. Zde je třeba uvést, že bez finančních podpor z evropských fondů, by k těmto zásahům nemohlo dojít z důvodu nedostatečných peněžních zdrojů, a proto je jejich alokace velice významným činitelem pro rozvoj cestovního ruchu.

Pro konečné znázornění a shrnutí celkových částek, které plynou do turistiky v daných regionech slouží následující tabulka. Pro rozvoj cestovního ruchu na regionální úrovni je možné čerpat finanční prostředky nejen z regionálních operačních programů, ale také z Programu rozvoje venkova a v případě regionu Dolní Normandie i z Operačního programu Přeshraniční spolupráce INTERREG IV A Francie (Manche) – Anglie, neboť se jedná o příhraniční oblast. Z tabulky je zřejmé, že alokovaná částka pro Středočeský kraj je dvakrát větší než pro region Dolní Normandie, což je pravděpodobně způsobeno tím, že Česká republika je relativně novým členem Evropské unie, a také tím, že na rozdíl od Francie se zde cestovní ruch teprve rozvíjí a stává se důležitým ekonomickým zdrojem

Tabulka 11: Alokace finančních prostředků z fondů EU do turistiky na území Středočeského kraje a Dolní Normandie v milionech EUR

	Dolní Normandie	Středočeský kraj
Regionální operační program	8,15	100,6
Program rozvoje venkova	13,88	27,73
OP INTERREG IV A	39,73	-
CELKEM	61,76	128,33

Pramen: autorka

7. Závěr

Hlavním cílem této diplomové práce bylo analyzovat využívání fondů Evropské unie k rozvoji turistiky v České republice a ve Francii a zjistit jaké finanční prostředky na podporu cestovního ruchu plynou a zda jsou alokovány efektivně. Dalším cílem bylo provedení komparace mezi zmíněnými zeměmi, jaké mají podmínky pro využívání těchto prostředků a možnosti pro rozvoj potenciálu cestovního ruchu jako významného odvětví národního hospodářství.

Do České republiky i Francie plyne podpora pro cestovní ruch zejména z Evropského fondu pro regionální rozvoj, kde jsou finanční prostředky přerozdělovány pomocí regionálních operačních programů jednotlivých regionů či pomocí operačních programů příhraniční spolupráce, a z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, kde je částka poskytována prostřednictvím Programu rozvoje venkova. V České republice navíc oproti Francii existuje Integrovaný operační program, jehož součástí je i národní podpora cestovního ruchu, jež čerpá finance z již zmiňovaného Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Z poznatků zjištěných touto diplomovou prací vyplývá, že částka, jež je z evropských fondů alokována na cestovní ruch, je vyšší pro Českou republiku než pro území Francie. Důvodem je především fakt, že Česká republika se stále řadí mezi novější členy Evropské unie, je zařazena, s výjimkou Prahy, do území Cíle 1 a tudíž může těžit z větší podpory pro rozvoj ekonomiky státu, kam se bezesporu řadí i prostředky plynoucí do cestovního ruchu jako do jednoho z významných ekonomických odvětví národního hospodářství. Významnou roli také hraje skutečnost, že ve Francii, na rozdíl od České republiky, je cestovní ruch již velice rozvinutým odvětvím a přináší nejvíce peněz do hospodářství země, proto jsou zde finanční prostředky z evropských fondů alokovány spíše do více potřebných problémových oblastí, jakými jsou například podnikání, životní prostředí či inovace a technologie.

Pro konkrétní analýzu čerpání fondů Evropské unie k rozvoji turistiky byla využita komparace dvou podobných regionů (oblastí NUTS II) v rámci České republiky a Francie, neboť porovnání obou zemí jako celků by zde bylo velice nevhodné, nejen z hlediska rozlohy států, ale také z hlediska ekonomické situace. Jedná se o region Střední Čechy a Dolní Normandie.

Na předchozích stranách této diplomové práce byly nastíněny příležitosti a ohrožení, které by mohly ovlivnit rozvoj cestovního ruchu v těchto dvou oblastech, a také silné a slabé stránky obou regionů v rámci turistiky. Hlavní silnou stránkou těchto regionů je hojnost

kulturních, přírodních a historických turistických míst, jejich strategická pozice v rámci území celého státu a také dopravní infrastruktura. Naopak oba regiony se potýkají s mnoha problémy ovlivňujícími turistiku, a to zejména s nízkou kapacitou a kvalitou ubytovacích zařízení, nízkou nabídkou produktů v cestovním ruchu a jejich špatnou propagací a také nedostatečnou infrastrukturou pro sportovní aktivity a další aktivity volného času. Důležitým řešením této situace je využívání dostupných prostředků z fondů Evropské unie, neboť mohou pomoci poskytovatelům služeb v cestovním ruchu s financováním konkrétních projektů, které by jindy bez této pomoci nemohly být realizovány. Důkazem jsou dva specifické projekty uváděné jako příklad konkrétní pomoci, jejichž cílem je se zaměřit na zlepšení či zneškodnění slabých stránek regionu. Lze tedy tvrdit, že na základě analýzy slabých stránek regionů, plynou finanční prostředky z Evropské unie do správných problémových oblastí cestovního ruchu a přispívají tím k rozvoji turistiky.

Tato diplomová práce může posloužit jako rozbor problematiky čerpání z fondů Evropské unie k rozvoji cestovního ruchu pro jednotlivé podnikatele v této oblasti, avšak také pro poskytovatele podpory ve formě dotací, aby se lépe zorientovali na jakou problematiku a slabiny se konkrétně zaměřit. Důležité je také zdůraznění role Evropské unie v rámci procesu rozvoje turistiky jako důležitého zdroje ekonomického rozvoje a tvorby pracovních příležitostí.

SUMMARY

The main objective of this thesis is to analyze the use of the funds of European Union for the development of tourism in the Czech Republic and France and find out what financial resources are invested in the support of tourism and if they are allocated effectively. Another objective was the comparison between these countries, what are the conditions for the use of these resources and opportunities for the development of the tourism potential as an important sector of the economy.

The survey of the results of this work was realised by studying of the available documentation of the European Union and through guided interviews with competent persons. For specific analysis of the use of EU funds for the development of tourism was used comparison between two similar regions because matching Czech Republic and France as a whole would be inappropriate here.

European Union funds are an important solution to remedy weaknesses in tourism, such as low capacity and quality of accommodation, low supply of tourism products and their poor promotion and lack of infrastructure for leisure activities. Based on an analysis of weaknesses in both regions, it's useful to say that the funds from the European Union are resulting into the correct problem areas of tourism and thereby they are contributing to the development of tourism.

Key words:

European Union funds

Tourisme

Regional Operational Programmes

Rural Development Programme

Cross-border co-operation Operational Programmes

Použitá literatura

[1] *Fondy Evropské unie* [online]. c2009 [cit. 2009-11-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>.

[2] *European Commission* [online]. c2009 [cit. 2009-11-09]. Dostupné z WWW: <<http://ec.europa.eu/>>.

[3] *DATAR* [online]. c2009 [cit. 2009-11-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.datar.gouv.fr/>>.

[4] *Evropská unie - portál o EU* [online]. c2009 [cit. 2009-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.euractiv.cz/>>.

[5] *Portál eAGRI - resortní portál Ministerstva zemědělství* [online]. c2009 [cit. 2009-12-06]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/eagri/>>.

[6] *Ministère de l'Alimentation, de l'Agriculture et de la Pêche* [online]. c2009 [cit. 2009-12-06]. Dostupné z WWW: <<http://agriculture.gouv.fr/>>.

[7] *LEADER+* [online]. c2009 [cit. 2009-12-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.una-leader.org/>>.

[8] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Integrovaný operační program pro období 2007 – 2013*. Praha, prosinec 2007. 253 s.

[9] DIACT Massif Central. *Programmes Massif-Central 2007 – 2013*. Francie, září 2007. 199 s.

[10] Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy. *Programový dokument k Regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy*. Praha, prosinec 2007. 93 s.

[11] MAS Posázaví [online]. c2010 [cit. 2010-02-08]. Dostupné z WWW: <<http://leader.posazavi.com/cz/>>.

[12] Místní akční skupina Posázaví. *Strategický plán Leader 2007 – 2013*. Benešov, duben 2005. 25 s.

[13] Région Basse-Normandie. *Programme Operationnel FEDER 2007 – 2013*. Conseil Régional, listopad 2007. 245 s.

[14] Ministère de l'Agriculture et de la Pêche. *Programme de développement rural hexagonal 2007 – 2013*. Paris, červen 2007. 991 s.

[15] Région Basse-Normandie. *Interreg IV A Programme de coopération transfrontalière France (Manche) – Angleterre 2007 – 2013*. Conseil Régional, červenec 2008. 136 s.

[16] Ministerstvo zemědělství České republiky. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013*. Praha, květen 2007. 327 s.

Další internetové zdroje

<http://www.czso.cz/>

<http://www.insee.fr/fr/default.asp>

<http://www.cr-basse-normandie.fr/>

<http://www.ropstrednicechy.cz/>

<http://www.reseaurural.fr/>

Seznam tabulek

Tabulka 1: Alokace finančních prostředků z fondů EU do turistiky na území ČR a Francie v milionech EUR

Tabulka 2: Alokace peněžních zdrojů – prioritní osa Cestovní ruch

Tabulka 3: MAS Středočeského kraje podporované z Programu rozvoje venkova

Tabulka 4: Alokace částek pro MAS Středočeského kraje podporované v rámci PRV

Tabulka 5: Způsobilé výdaje v rámci projektu v Kč – jednotlivé činnosti

Tabulka 6: Časový harmonogram projektu

Tabulka 7: MAS Dolní Normandie podporované z Programu rozvoje venkova

Tabulka 8: Časový harmonogram projektu CYCLE

Tabulka 9: Výdajové položky projektu CYCLE

Tabulka 10: Financování projektu CYCLE jednotlivými partnery (v EUR)

Tabulka 11: Alokace finančních prostředků z fondů EU do turistiky na území Středočeského kraje a Dolní Normandie v milionech EUR

Seznam grafů

Graf 1: HDP v běžných cenách roku 2009 dle regionů NUTS II

Graf 2: Vývoj počtu hostů v ubytovacích zařízeních – Středočeský kraj

Graf 3: Vývoj počtu přenocování v ubytovacích zařízeních – Středočeský kraj

Graf 4: Kapacita ubytovacích zařízení v počtu lůžek dle NUTS II za rok 2009

Graf 5: Rozložení finančních prostředků ROP NUTS II Střední Čechy

Graf 6: Rozvržení finančních prostředků mezi fiche v letech 2008 – 2013

Graf 7: HDP v běžných cenách roku 2008 dle regionů NUTS II Francie

Graf 8: Hrubá přidaná hodnota Dolní Normandie – podíly sektorů

Graf 9: Zastoupení zahraničních hostů v ubytovacích zařízeních v roce 2008

Graf 10: Rozložení finančních prostředků ROP Dolní Normandie dle prioritních os

Graf 11: Rozdělení finančních prostředků OP INTERREG IV A dle prioritních os

Graf 12: Čerpání prostředků z ERDF v čase

Seznam obrázků

Obr 1: MAS Středočeského kraje

Obr 2: Místní akční skupiny Dolní Normandie

Obr 3: Místa realizace budování a značení cyklotras